

રોજગાર સમાચાર

તંત્રી : એ.જે. શાહ

સંપાદક : અરવિંદ આર. પટેલ, પુલક ત્રિવેદી કાર્યાલય સંપાદક : રતિલાલ તુરી સહસંપાદક : મિનેષ ત્રિવેદી, પ્રવિણ સોનારીયા

To,

‘ગુજરાત રોજગાર સમાચાર’નું વાર્ષિક લવાજમ રૂા. ૩૦/- છે. લવાજમ માહિતી નિયામકશ્રીની કચેરી, હિસાબી શાખા, બ્લોક નં. ૧૮/૧, ડૉ. જીવરાજ મહેતા ભવન, ગાંધીનગર, ઉપરાંત જિલ્લા ખાતેની માહિતી કચેરીઓએ સ્વીકારવામાં આવે છે. આ ઉપરાંત કોમ્પ્યુટરાઈઝ પોસ્ટ ઓફિસોમાં લવાજમ (સર્વિસ ચાર્જ સાથે) સ્વીકારવામાં આવે છે.

વેબસાઈટ : www.gujaratinformation.netwww.facebook.com/gujaratinformation.official

P hone No. : 079-232-53440

સ્ટાફ સિલેક્શન કમિશન

સ્ટેનોગ્રાફર્સ (ગ્રેડ ‘સી’ ‘ડી’) એકઝામિનેશન-૨૦૧૬

ઓનલાઈન અરજીની છેલ્લી તા. ૩-૬-૨૦૧૬

પરીક્ષાની તારીખ : ૩૧-૭-૨૦૧૬

કેન્દ્ર સરકારના વિવિધ મંત્રાલયો/વિભાગો અને કચેરીઓમાં સ્ટેનોગ્રાફર ગ્રેડ-સી (ગ્રુપ-બી-નોન ગેઝેટેડ) અને ગ્રેડ-ડી (ગ્રુપ-સી-નોન-ગેઝેટેડ)ની જગ્યાઓ ભરવા માટે સ્ટાફ સિલેક્શન કમિશન દ્વારા તા. ૩૧-૭-૨૦૧૬ના રોજ અખિલ ભારતીય ધોરણે સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાનું આયોજન કરવામાં આવ્યું છે.

જગાની સંખ્યા :

- હાલમાં જગ્યાઓની સંખ્યા નક્કી નથી જે પછીથી જાહેર કરવામાં આવશે.
- અનામત વર્ગના ઉમેદવારો માટે નિયમોનુસાર અનામત જગ્યાઓ રહેશે.
- સ્ટેનોગ્રાફર ગ્રેડ-સી અને ગ્રે ડી ની જગ્યા ઓ મંત્રાલયો/કચેરીઓ ખાતે તથા રાજ્યો અને કુ. શા. પ્રા. ખાતે આવેલી કચેરીઓ ખાતે રહેશે.
- બંને કેડર માટે ઉમેદવારની નિમણૂક ભારતમાં ગમે ત્યાં થઈ શકે છે.
- ૪૦ ટકા કે તેથી વધુ શારીરિક અપંગતા ધરાવતા ઉમેદવારો માટે કેટલીક જગ્યાઓ અલગ તારવવામાં આવેલી છે.

રાષ્ટ્રિયતા : ઉમેદવાર ભારતીય નાગરિક હોવા જોઈએ.

વયમર્યાદા : તા. ૧-૮-૨૦૧૬ના રોજ ઉમેદવારની વય ૧૮ થી ૨૭ વર્ષની હોવી જોઈએ.

શૈક્ષણિક લાયકાત :

- તા. ૧-૮-૨૦૧૬ના રોજ માન્ય બોર્ડ/યુનિ. માંથી ઉમેદવાર ધો. ૧૨ પાસ થયેલા હોવા જોઈએ અથવા તેને સમકક્ષ પરીક્ષા પાસ કરી હોવી જોઈએ.
- તા. ૧-૮-૨૦૧૬ સુધીમાં લાયકાતની પરીક્ષા પાસ કરી શકવા સમર્થ હોય તેવા ઉમેદવારો અરજી કરી શકે છે.
- માનવ સંશોધન મંત્રાલયના જાહેરનામા અન્વયે ઓપન યુનિ./ ડિસ્ટન્સ એજ્યુકેશન મોડ દ્વારા લાયકાતની ડિગ્રી મેળવી હોય તે ડિસ્ટન્સ એજ્યુકેશન કાઉન્સિલ-ઈગ્નુ દ્વારા માન્ય હોવા જરૂરી છે. અન્યથા આવી ડિગ્રી શૈક્ષણિક લાયકાત તરીકે માન્ય ગણી શકાશે નહીં.

અરજી ફી ચૂકવણી : અરજી ફી રૂા. ૧૦૦ ચૂકવવાની છે. અરજી ફી સ્ટેટ બેંક ઓફ ઈન્ડિયામાં ચલનથી અથવા નેટ બેન્કીંગના માધ્યમથી ચૂકવવાની રહેશે. અથવા કેડિટ-ડેબીટ કાર્ડના માધ્યમથી ચૂકવી શકાશે.

વયમર્યાદામાં છૂટછાટ :

કોડ નંબર	કેટેગોરી	મળવાપાત્ર છૂટછાટ
૦૧	અ.જા./અ.જ.જા.	૫ વર્ષ
૦૨	અ.પ.વ.	૩ વર્ષ
૦૩	શા.ખો.ખાં. (સામાન્ય)	૧૦ વર્ષ
૦૪	શા.ખો.ખાં. (અ.પ.વ.)	૧૩ વર્ષ
૦૫	શા.ખો.ખાં. (અ.જા./અ.જ.જા.)	૧૫ વર્ષ
૦૬	સ્ટેનોગ્રાફર-ગ્રેડ ‘ડી’ એક્સ સર્વિસ મેન (સામાન્ય)	આર્મીમાં કરેલી નોકરીના વર્ષ હાલની ઉંમરમાંથી બાદ કર્યા બાદ બાકી રહેતી ઉંમરના ત્રણ વર્ષ સુધી
૦૭	એક્સ સર્વિસ મેન	આર્મીમાં કરેલી નોકરીના વર્ષ

	(અ.પ.વ.)	હાલની ઉંમરમાંથી બાદ કર્યા બાદ બાકી રહેતી ઉંમરના ૬ વર્ષ સુધી
૦૮	એક્સ સર્વિસ મેન (અ.જ.જા./અ.જ.જા.)	આર્મીમાં કરેલી નોકરીના વર્ષ હાલની ઉંમરમાંથી બાદ કર્યા બાદ બાકી રહેતી ઉંમરના ૦૮ વર્ષ સુધી
૧૨	કેન્દ્રના કર્મચારીઓ જેમણે સળંગ ત્રણ વર્ષ નોકરી પૂર્ણ કરી હોય (સામાન્ય વર્ગ)	ગ્રુપ ‘બી’-ગ્રેડ ‘સી’ ૩૫ વર્ષની વય સુધી
૧૩	કેન્દ્રના કર્મચારીઓ જેમણે સળંગ ત્રણ વર્ષ નોકરી પૂર્ણ કરી હોય (અ.પ.વ.)	૩૮ વર્ષની વય સુધી
૧૪	કેન્દ્રના કર્મચારીઓ જેમણે સળંગ ત્રણ વર્ષ નોકરી પૂર્ણ કરી હોય (અ.જા./અ.જ.જા.)	૪૦ વર્ષની વય સુધી
૧૬	કેન્દ્રના કર્મચારીઓ જેમણે સળંગ ત્રણ વર્ષ નોકરી પૂર્ણ કરી હોય (સામાન્ય વર્ગ)	ગ્રુપ ‘સી’-ગ્રેડ ‘ડી’ ૪૦ વર્ષની વય સુધી
૧૮	કેન્દ્રના કર્મચારીઓ જેમણે સળંગ ત્રણ વર્ષ નોકરી પૂર્ણ કરી હોય (અ.પ.વ.)	૪૩ વર્ષની વય સુધી
૨૦	કેન્દ્રના કર્મચારીઓ જેમણે સળંગ ત્રણ વર્ષ નોકરી પૂર્ણ કરી હોય (અ.જા./અ.જ.જા.)	૪૫ વર્ષની વય સુધી

પરીક્ષા કેન્દ્રો : ઉમેદવારોએ નીચે દર્શાવેલ પરીક્ષા કેન્દ્રો પૈકી કોઈ એક કેન્દ્ર પસંદ કરવાનું રહેશે.

- ગુજરાત ના ઉમેદવારો માટે : અમદાવાદ (કોડ નં. 7001), વડોદરા (કોડ નં. 7002), રાજકોટ (કોડ નં. 7006), સુરત (કોડ નં. 7007).

પરીક્ષાનો કાર્યક્રમ : લેખિત પરીક્ષામાં હેતુલક્ષી પ્રશ્નો ધરાવતું એક પેપર રહેશે. જે નીચે મુજબ છે.

પરીક્ષાની તારીખ	ભાગ	વિષય	મહત્તમ ગુણ	સમય	અંધ ઉમેદવારો માટે સમય
૩૧-૦૭-૨૦૧૬ (રવિવાર)	I	જનરલ ઈન્ટેલિજન્સ એન્ડ રીઝર્નીંગ (૫૦ પ્રશ્ન)	૫૦	બે કલાક સવારે ૧૦.૦૦થી ૧૨.૦૦	બે કલાક ૨૦ મિનિટ સવારે ૧૦.૦૦ થી ૧૨.૨૦
”	II	જનરલ અવેરનેસ (૫૦ પ્રશ્ન)	૫૦	”	”
”	III	અંગ્રેજી ભાષા અને ગદ્ય લેખન (૧૦૦ પ્રશ્ન)	૧૦૦	”	”

- પ્રશ્નો હેતુલક્ષી પ્રકારના બહુ વિકલ્પ આધારીત રહેશે. ભાગ-III સિવાય પ્રશ્નો હિન્દી અને અંગ્રેજીમાં સેટ કરવામાં આવશે.

- ઉમેદવારોએ પ્રશ્નોના ઉત્તરો આપતી વખતે એ બાબત ખાસ ધ્યાનમાં લેવી કે પરીક્ષામાં દર ખોટા ઉત્તર બદલ ૦.૨૫ ગુણ નકારાત્મક ગુણ કાપવામાં આવશે.

- પરીક્ષાના વિગતવાર અભ્યાસક્રમ માટે તા. ૭-૫-૨૦૧૬નો એમ્પ્લોયમેન્ટ ન્યૂઝનો અંક જોવો અથવા કમિશનની વેબસાઈટ <http://ssc.nic.in> જોવી.

સ્ટેનોગ્રાફી અંગેની સ્કીલ ટેસ્ટ :

- લેખિત પરીક્ષામાં લાયકી ગુણ મેળવાનાર ઉમેદવારોને જ કમિશન દ્વારા સ્કીલ ટેસ્ટ માટે બોલાવવામાં આવશે.

- સ્કીલ ટેસ્ટ માત્ર ક્વોલીફાઈંગ માટે જ છે.

- સ્કીલ ટેસ્ટમાં ગ્રેડ ‘સી’ માટે ઉમેદવારને ૧૦ મિનિટનું ડિક્ટેશન હિન્દી/અંગ્રેજીમાં પ્રતિ મિનિટ ૧૦૦ શબ્દોની ઝડપ સાથે તથા ગ્રેડ ‘ડી’ માટે પ્રતિ મિનિટ ૮૦ શબ્દોની ઝડપ સાથે સંપૂર્ણ કરવાનું લક્ષ્યાંક આપવામાં આવશે. ઉમેદવારોએ મેટર માત્ર કોમ્પ્યુટર ઉપર ટ્રાન્સ્ક્રાઈબ કરવાનું રહેશે. ટ્રાન્સસ્ક્રીપ્શનનો સમય નીચે મુજબ રહેશે.

સ્ટેનોગ્રાફર ગ્રેડ ‘ડી’ - ૫૦ મિનિટ (અંગ્રેજી)

- ૬૫ મિનિટ (હિન્દી)

સ્ટેનોગ્રાફર ગ્રેડ ‘સી’ - ૪૦ મિનિટ (અંગ્રેજી)

- ૫૫ મિનિટ (હિન્દી)

- ઉમેદવારે અરજી ફોર્મના નિયત કોલમમાં સ્ટેનોગ્રાફી ટેસ્ટ માટે ભાષાનો ઉલ્લેખ કર્યો નહીં હોય તો માધ્યમ ફરજિયાત અંગ્રેજી રહેશે.

- દરેક કેટેગોરી માટે સ્કીલ ટેસ્ટ ફરજિયાત છે.

- જે ઉમેદવારોએ હિન્દીમાં સ્કીલ ટેસ્ટ માટેનો વિકલ્પ આપ્યો હશે તેઓએ નિમણૂક મળ્યાબાદ નિયત સમયમાં અંગ્રેજી સ્ટેનોગ્રાફી શીખી લેવાની રહેશે.

- અંધ ઉમેદવારોએ ગ્રુપ ‘ડી’ માટે મેટર અંગ્રેજી શોર્ટહેન્ડમાં ૭૫ મિનિટમાં અથવા હિન્દી શોર્ટહેન્ડમાં ૧૦૦ મિનિટમાં તથા ગ્રેડ ‘સી’ માટે મેટર અંગ્રેજી શોર્ટહેન્ડમાં ૭૦ મિનિટમાં અથવા હિન્દી શોર્ટહેન્ડમાં ૮૫ મિનિટમાં ટ્રાન્સ્ક્રાઈબ કરવાનું રહેશે.

પસંદગી પ્રક્રિયા :

- ઉમેદવારે લેખિત પરીક્ષામાં કરેલા દેખાવના આધારે પસંદગી કરવામાં આવશે. સ્કીલ ટેસ્ટમાં ક્વોલીફાઈ થયેલ ઉમેદવારને લેખિત પરીક્ષાના દેખાવના આધારે નિમણૂક માટે ભલામણ કરવામાં આવશે.

અરજી કેવી રીતે કરશો ? :

- ઉમેદવારે કમીશનની વેબ સાઈટ www.sconline.nic.in ઉપર ઓન લાઈન અરજી કરવાની છે.

- પરીક્ષા સંબંધી વિગતવાર જાણકારી, વિવિધ કોડ નંબરની જાણકારી માટે તા. ૦૭-૫-૨૦૧૬નો એમ્પ્લોયમેન્ટ ન્યૂઝનો અંક જોવો અથવા વેબસાઈટ <http://ssc.nic.in> જોવી.

ANNEXURE - IX

Essential Educational Qualification Code

Educational Qualification Code

Intermediate/Higher Secondary/

12th Standard

02 →

→	
Certificate	03
Diploma	04
BA	05
BA(Hons.)	06
B. Com.	07
B.Com. (Hons.)	08
B.Sc.	09
B.Sc. (Hons.)	10
B. Ed.	11
LLB	12
BE	13
B. Tech	14
AMIE (Part A & Part B)	15
B.Sc. (Engg.)	16
BCA	17
BBA	18
Graduation issued by Defence (Indian Army, Air Force, Navy)	19
B. Lib.	20
B. Pharm.	21
ICWA	22
CA	23
PG Diploma	24
MA	25
M.Com.	26
M. Sc.	27
M.Ed.	28
LLM	29
ME	30
M. Tech.	31
M. Sc. (Engg.)	32
MCA	33
MBA	34
Others	35
Bengali	39
Malyalam	40
Telgu	41
Kannada	42
Tamil	43
Marathi	44
Gujrati	45
Urdu	46
Sanskrit	47
Others	48

Annexure – IIA

INSTRUCTIONS FOR FILLING UP THE APPLICATION I.

I The Commission uses standard application form for all its examinations. Therefore, please read the instructions given in the Notice of Examination and also given below carefully before filling up the application form, in your own interest.

II. Use only blue/black ball pen to write in the boxes ()

III. Instructions have been given for most items

in the application itself which should be gone through carefully before filling up the boxes. For items for which instructions are not available, further instructions given below may be gone through carefully.

IV. Please go through the instructions given below for filling up each item numbered in the application form :-

Column 1. Name of the Examination Centre and 2. Examination Centre Codes Refer to para-10 of the Notice of the Examination.

Column 13.1. Code for seeking age relaxation. Refer to para 5A of the Notice of the Examination.

Column 15. Preference for Posts Use 'C' for Stenographer Grade 'C' and 'D' for Stenographer Grade 'D'

You are advised to be careful in exercising your preference as in the event of your getting selected for both the posts, you will be considered for the posts in the order of your merit and preference for each post. You are also advised that you will not be considered for posts for which you have not exercised option.

Column 16. If a candidate suffers from cerebral palsy, he should indicate same by "1". Candidate not suffering from cerebral palsy should invariably indicate "2" in this column.

Column 17.1 VH candidates and candidate suffering from cerebral palsy if opt for scribe should specify the medium in which they desire to take the Written Examination. Scribes will be arranged by the commission accordingly.

Column 18. Please indicate the medium in which you want to appear in Skill Test for stenography (English/Hindi). Please note that medium once opted, will not be changed under any circumstances. Hence, you are requested to exercise your option carefully.

Column 19. Educational Qualification Code: See Annexure – IX. Please note that possession of intermediate/Higher Secondary/12th standard Qualification is a pre-requisite to apply for this examination.

Column 20. Address for communication.

Write your complete communication address including your Name in English in capital letters. Do not forget to write 6 digits PIN in the boxes.

Column 21. Permanent Address

Write your complete permanent address including your Name in English in capital letters. Do not forget to write 6 digits PIN in the boxes.

Column 22. Photograph : The digital size of the photographs must be more than 4 kb and less than 12 kb with resolution of 100 pixel width and 120 pixel height. Applications with blurred photographs will be rejected summarily.

Column 23. Signature of Candidate The signature must be uploaded in jpg format. The digital size of the signature file must be more than 1 kb and less than 12 kb with resolution of 40 pixel width by 60 pixel height. Application with illegible/blurred Signature will be rejected summarily.

(અનુસંધાન પાન નં. ૫ ઉપરનું ચાલુ...)

requested to go through carefully the details of posts and instructions published below as well as on the website .<http://www.upsconline.nic.in>

The age limit shown against item No(s) 1 (*for 01* (b post reserved for Other Backward Classes candidates) is relaxed age limit for Other Backward Classes candidates.

*The age limit shown against all items is the normal age limit and the age is relaxable for SC/ST candidates upto 5 years and upto 3 years for OBC candidates in respect of vacancies reserved for them. SC/ST/OBC Candidates have to produce a caste certificate in prescribed proforma. For age concession applicable to other categories of applicants please see relevant paras of the "Instructions and Additional Information to Candidates for Recruitment by Selection

A candidate will be eligible to get the benefit of (c community reservation only in case the particular caste to which the candidates belong is included in the list of reserved communities issued by the Central Government. If a candidate indicates in his/her application form that he/she belongs to SC/ST/OBC/General category but subsequently writes to the Commission to change his/her category, such request shall not be entertained by the Commission

Physically Handicapped (PH) Persons or Persons (d with disabilities, as indicated against various item(s) in the VACANCY DETAILS, can apply to the respective posts even if the post is not reserved for them but has been identified as Suitable. However, such candidates will be considered for selection to such post by general standard of merit. Persons suffering from not less than 40% of relevant disability shall alone be eligible for the benefit of reservation and other relaxations as permissible under the rules. Thus, : Physically Handicapped (PH) persons can avail benefit of

i) Reservation and other Concessions & Relaxations as permissible under the rules

only when degree of physical disability is 40% or more and the posts are reserved for PH candidates

ii) Other Concessions & Relaxations as permissible under the rules only when degree of physical disability is 40% or more and the posts are suitable for PH candidates

iii) In regard to the Medical posts pertaining to the Ministry of Health & Family Welfare and Indicated at Item(s) 6 & 7 above, the percentage of the disability/disabilities for the posts identified as being suitable to be manned by persons with disability/disabilities, has

.been defined as not less than 40% and not more than 70% e) HEADQUARTERS: At places specifically stated against certain posts, otherwise anywhere in India

f) PROBATION: The persons selected will be appointed on probation as per rule

NOTE-I: The prescribed essential qualifications are the minimum and the mere possession of the same does not entitle candidates to be called for interview

: APPLICATION FEE

a) Candidates are required to pay a fee of Rs. 25/- (Rupees) Twenty five) only either by remitting the money in any branch of the SBI by cash or by using net banking facility of the SBI or by using visa/master credit/debit card

b) No fee for SC/ST/PH/Women candidates of any community. No "fee exemption" is available to OBC male candidates and they are required to pay the full prescribed fee

ન્યુક્લિયર પાવર કોર્પોરેશન ઓફ ઈન્ડિયા લિ. : કાકરાપાર

સ્ટાઇપેન્ડરી ટ્રેઇનીની ભરતી

ન્યુક્લિયર પાવર કોર્પોરેશન ઓફ ઈન્ડિયા લિ. ના ગુજરાતમાં કાકરાપાર તા. વ્યારા જિ. તાપી ખાતે આવેલા ન્યુક્લિયર રિએક્ટર પ્લાન્ટ ખાતે વિવિધ ટ્રેડમાં સ્ટાઇપેન્ડરી ટ્રેઇનીની ભરતી માટે લાયકાત ધરાવતા ઉમેદવારો પાસેથી અરજીઓ મંગાવવામાં આવે છે.

અરજી સ્વીકારવાની છેલ્લી તારીખ : ૦૪-૬-૨૦૧૬

જગ્યાની કુલ સંખ્યા : ૧૨૮

જગ્યાની વિગતો :

ક્રમાંક	ટ્રેઇનીની કેટેગરી	જગ્યાની સંખ્યા	જગ્યાની સંખ્યા				
			કુલ	અ.જા.	અ.જ.જા.	અ.પ.વ.	સામાન્ય
૧.	સ્ટાઇપેન્ડરી ટ્રેઇનીઝ-સાયન્ટીફિક આસી. (ડિપ્લોમા હોલ્ડર) (કેટેગરી-I)	ઇલેક્ટ્રીકલ્સ	૦૮	૦૮	૦૩	૧૫	૨૬
		કેમિકલ	૦૬				
		મીકેનિકલ	૧૩				
		ઇલેક્ટ્રોનિક્સ	૦૮				
૨.	સ્ટાઇપેન્ડરી ટ્રેઇનીઝ સાયન્ટીફિક આસી. (બી.એસસી. હોલ્ડર) (કેટેગરી-I)	ફિઝિક્સ	૦૮	૦૧	૧૧	૨૬	૩૮
		કેમિસ્ટ્રી	૦૭				
૩.	સ્ટાઇપેન્ડરી ટ્રેઇનીઝ ટેકનીશીયન(કેટેગરી-II) પ્લાન્ટ ઓપરેટર	૨૬	૦૧	૧૧	૨૬	૩૮	
૪.	સ્ટાઇપેન્ડરી ટ્રેઇનીઝ ટેકનીશીયન (કેટેગરી-II) મેન્ટેનર	ઇલેક્ટ્રીશીયન					૦૮
		ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટ મિકેનિક					૦૬
		ઇલેક્ટ્રોનિક મિકેનિક					૦૪
		ફિટર	૨૮				
	વેલ્ડર	૦૪					

- દર્શાવવામાં આવેલી જગ્યાઓની સંખ્યા કામચલાઉ છે. NPCILની મનસુદ્દા મુજબ તેમાં વધ-ઘટ થઈ શકે છે.
- વય મર્યાદા : ક્રમાંક-૧, ૨ માટે તા. ૪-૬-૨૦૧૬ના રોજ ૧૮ થી ૨૫ વર્ષ, ક્રમાંક-૩, ૪ માટે ૧૮ થી ૨૪ વર્ષ.
- તાલીમનો સમયગાળો : ક્રમાંક-૧, ૨ માટે દોઢ વર્ષ, ક્રમાંક-૩, ૪ માટે બે વર્ષ.
- સ્ટાઇપેન્ડ : ક્રમાંક-૧, ૨ માટે પ્રતિ માસ રૂ. ૮૩૦૦, ક્રમાંક-૩, ૪ માટે પ્રથમ વર્ષે રૂ. ૬૨૦૦, બીજા વર્ષે રૂ. ૭૨૦૦ પ્રતિ માસ.
- શા.ખો.ખાં. ધરાવનાર ઉમેદવાર માટે અનામત : સ્ટાઇપેન્ડરી ટ્રેઇનીઝ (કેટેગરી-I) માટે ૦૧, (કેટેગરી-II) માટે ૦૫ જગ્યાઓ અનુક્રમે ડ્રાઇની ખામી, શ્રવણ શક્તિની ખામી અને શારીરિક ખોડ ધરાવનાર ઉમેદવાર માટે અનામત રહેશે.
- શૈક્ષણિક લાયકાત : (કેટેગરી-I) માટે :
- ડિપ્લોમા માટે : ભારત સરકારના કેન્દ્રિય માનવ સંશોધન વિકાસ મંત્રાલય દ્વારા માન્ય ઓછામાં ઓછા ૬૦ ટકા ગુણ પ્રત્યેક સેમેસ્ટર/વર્ષમાં હોય તે રીતે મિકેનિકલ, ઇલેક્ટ્રીકલ, ઇલેક્ટ્રોનિક્સ, કેમીકલ એન્જિનિયરીંગનો ત્રણ વર્ષનો ડિપ્લોમા ધરાવતા હોવા જોઈએ. ડિપ્લોમા એસએસસી/એચએસસી બાદ ત્રણ વર્ષની અવધિવાળો હોવો જોઈએ. એસ.એસ.સી અથવા એચ.એસ.સી. કક્ષાએ અંગ્રેજી એક વિષય હોવો જોઈએ.
- બીએસસી માટે(કેટેગરી-I) માટે : ઓછામાં ઓછા ૬૦ ટકા ગુણ સાથે બીએસસી. બીએસસીમાં ફિઝિક્સ મુખ્ય વિષય અને કેમેસ્ટ્રી મેથ્સ, સ્ટેટેસ્ટીક, ઇલેક્ટ્રોનિક્સ એન્ડ કોમ્પ્યુટર સાયન્સ ગૌણ વિષય હોવા જોઈએ અથવા કેમેસ્ટ્રી મુખ્ય વિષય હોય અને ફિઝિક્સ, મેથ્સ, સ્ટેટેસ્ટીક, ઇલેક્ટ્રોનિક્સ ગૌણ વિષય હોવા જોઈએ અથવા ફિઝિક્સ, કેમેસ્ટ્રી અને મેથ્સ સરખો ગુણ ભાર ધરાવતા હોવા જોઈએ. એચએસસી કક્ષાએ મેથ્સ વિષય હોવો આવશ્યક છે બીએસસીમાં મેથ્સ મુખ્ય વિષય હોય તેઓ લાયક ગણી શકાશે નહીં એસએસસી અથવા એચએસસી કક્ષાએ અંગ્રેજી વિષય હોવો જોઈએ.
- પ્લાન્ટ ઓપરેટર (કેટેગરી-II માટે) : એચ.એસ.સી. (૧૦ + ૨) અથવા ISC (સાયન્સના વિષયો સાથે) સાયન્સ અને મેથ્સ બન્નેમાં ઓછામાં ઓછા ૫૦ ટકા ગુણ સાથે પાસ. એસએસસી કક્ષાએ અંગ્રેજી એક વિષય હોવો જરૂરી છે.
- ટેકનીશીયન કેટેગરી-II માટે : સાયન્સ અને મેથ્સ. સાથે બન્નેમાં ઓછામાં ઓછા ૫૦ ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટ મીકેનિક, ઇલેક્ટ્રોનિક મીકેનિક, ફીટર, વેલ્ડર ટ્રેડમાં ૨ વર્ષનો આઈટીઆઈ કોર્સ જ્યાં આઈટીઆઈ કોર્સ બે વર્ષથી ઓછો હોય ત્યાં ઉમેદવારે ઓછામાં ઓછા એક વર્ષનો અનુભવ ધરાવતા

હોવા જોઈએ એસએસસી કક્ષાએ અંગ્રેજી એક વિષય હોવો જરૂરી છે.

- વય મર્યાદામાં છૂટછાટ : ઉપલી વય મર્યાદામાં અ.જા./અ.જ.જા. વર્ગને પાંચ વર્ષ, અ.પ.વ. ને ત્રણ વર્ષ, શા.ખો.ખાં. ધરાવનાર વર્ગને ૧૦ વર્ષની છૂટ મળી શકશે. NPCIL સાથે કરાર/નિયત મુદત હેઠળ કાર્ય કરી ચૂકેલ અને અનુભવ ધરાવતા ઉમેદવારોના કિસ્સામાં વધારાની પાંચ વર્ષની છૂટ મળી શકશે.
- શારીરિક ધોરણ - ઓછામાં ઓછી ઊંચાઈ ૧૬૦ સે.મી., લઘુત્તમ વજન ૪૫.૫ કિ.ગ્રા. હોવું જોઈએ.
- બોન્ડ - પસંદ થયેલ ઉમેદવારોએ NPCIL માં તાલીમ બાદ કેટેગરી-૧ માટે ૪.૬ વર્ષ અને કેટેગરી-૨ માટે ઓછામાં ઓછા પાંચ વર્ષ સુધી સેવા આપવા અંગે નિયત બાંધેધરીપત્ર આપવાનું રહેશે.
- તાલીમ બાદ સમાવેશ - સ્ટાઇપેન્ડરી તરીકે નિયત તાલીમ સફળતાપૂર્વક પૂર્ણ કરનાર (કેટેગરી- I) ઉમેદવારોને સાયન્ટિફિક આસિસ્ટન્ટ /B તરીકે પે બેન્ડ-૨માં રૂ. ૮૩૦૦-૩૪૮૦૦ વત્તા રૂ. ૪૨૦૦ ગ્રેડ પેના પગાર ધોરણમાં, (કેટેગરી- II) ના ઉમેદવારોને ટેકનીશીયન /B તરીકે પે બેન્ડ-૨માં રૂ. ૫૨૦૦-૨૦૨૦૦ વત્તા રૂ. ૨૦૦૦ ગ્રેડ પેના પગાર ધોરણમાં સમાવવામાં આવશે.
- અરજી કેવી રીતે કરશો ? : ઉમેદવારોએ નિયત નમૂના મુજબ એ-૪ સાર્જનના પેપરમાં તૈયાર કરી અરજી કરવાની છે. NPCIL ની વેબ સાઈટ www.npcil.nic.in ઉપરથી જાહેરાતની વિગતો અને અરજી ફોર્મનો નમૂનો ડાઉનલોડ કરી શકાશે.
- ઉમેદવારોએ અરજી સાથે શૈક્ષણિક લાયકાત, ગુણપત્રકો (બધા સેમેસ્ટર/વર્ષના), જન્મનો દાખલો, જાતિનો દાખલો, (નોન કિમિલેયર માટે વર્ષ ૨૦૧૫-૧૬ માટેનું), શા.ખો. ખા. ધરાવનાર વર્ગ માટે મેડિકલ સર્ટિફિકેટની પ્રમાણિત નકલો જોડીને નીચે દર્શાવેલ સરનામે તા. ૦૪-૬-૨૦૧૬ સુધીમાં મળી જાય તે રીતે મોકલી આપવાની રહેશે.

Deputy Manager (HRM),
Kakarapar Gujarat Site,
Plant Site, PO. : Anumala,
Via : Vyara, Dist. : TAPI-394651

અરજી ફોર્મ ભરવા અંગેની સૂચના :

- ઉમેદવારો નિયત નમૂના મુજબ અરજી ફોર્મ તૈયાર કરી શકે છે. અથવા વેબ સાઈટ www.npcil.nic.in ઉપરથી જાહેરાતની વિગતો અને અરજી ફોર્મનો નમૂનો ડાઉનલોડ કરી શકે છે. અરજી ફોર્મમાં બધી વિગતો કેપિટલ અક્ષરોમાં જ ભરવી.

- અરજી ફોર્મમાં નિયત જગ્યાએ તાજેતરમાં પડાવેલો પાસપોર્ટ સાઈઝનો ફોટો ચોટાડી તેની ઉપર સહી કરવી.
 - અરજી ફોર્મમાં સંબંધિત બ્રાંચ/ટ્રેડ અને તેના કોડ નંબર નીચે દર્શાવ્યા મુજબ જણાવવાના રહેશે.
Code	Name of Discipline/Trade
DIPEL	Dip. in Electrical
DIPME	Dip. in Mechanical
DIPCM	Dip. in Chemical
DIPET	Dip. in Electronics
DSPHY	B.Sc. in Physic
BSCHE	B.Sc. in Chemistry
HSCOP	HSC (10+2)-PCM
ITFIT	ITI Fitter
ITELE	ITI Electrician
ITELN	ITI Electronic Mechanic
ITIIN	ITI Instrument Mechanic
ITIWL	ITI Welder
- ઉમેદવારોએ જરૂરી પ્રમાણપત્રોની સ્વયં પ્રમાણિત નકલો અરજી સાથે બીડવી.
 - અ.પ.વ.માં આવતા ઉમેદવારોએ તેઓ ઉચ્ચત વર્ગમાં આવતા નથી તે અંગેનું નિયત નમૂનામાં નોન કિમિલેયર સર્ટિફિકેટ વર્ષ ૨૦૧૫-૧૬ માટેનું રજૂ કરવાનું રહેશે.
 - ઉમેદવારોએ (કેટેગરી- I) માટે SSC/HSC કક્ષાએ અને કેટેગરી II માટે SSC કક્ષાએ અંગ્રેજી વિષય રાખેલો છે તે અંગે જરૂરી પ્રમાણપત્રની નકલ બીડવાની રહેશે.
 - ઉમેદવારોએ જરૂરી કોલમમાં શારીરિક ધોરણ જણાવવું શારીરિક ધોરણ (ઊંચાઈ/વજન) ન દર્શાવનારની અરજી રદ થશે.
 - અરજી મોકલવાના કવર ઉપર મોટા અક્ષરે Post Applied for Stipendiary trainees (CAT-I/ CAT-II) દર્શાવવાનું રહેશે. આવું નહીં દર્શાવનાર ઉમેદવારોની અરજી રદ કરાશે.
 - સામાન્ય સૂચનાઓ :
 - શૈક્ષણિક લાયકાતમાં જ્યાં ગ્રેડ દર્શાવવામાં આવતો હોય ત્યાં તેને સમકક્ષ ટકાવારી દર્શાવવાની રહેશે.
 - સરકારી કર્મચારી ન હોય તેવા અ.જા./અ.જ.જા. વર્ગના ઉમેદવારોને ઈન્ટરવ્યૂમાં ઉપસ્થિત થવા માટે ૩૦ કિ.મી. થી વધુ ના પ્રવાસ માટે આવવા-જવાનું બીજા વર્ગનું રેલવે/ બસ ભાડુ પ્રવાસ કર્યાની સાબીતી રજૂ કર્યે ચૂકવવામાં આવશે.
 - સરકારી કર્મચારીઓએ તેઓની અરજી યોગ્ય રાહે મોકલવી. આમ છતાં તેઓ જરૂરી પ્રમાણપત્રોની નકલો સાથે એડવાન્સ કોપી મોકલી શકે છે.
 - અરજી કરવાના સમયે નિયત લાયકાત ધરાવતા ઉમેદવારોએ જ અરજી કરવી. જેઓ પરીક્ષામાં બેઠા હોય અને પરિણામની રાહ જોતા હોય તેઓએ અરજી કરવી નહીં.
 - લેખિત પરીક્ષામાં સફળ થયેલા ઉમેદવારોને જ (ક્રમાંક ૩, ૪ માટે) ટ્રેડ ટેસ્ટ માટે બોલાવવામાં આવશે.
 - માત્ર ભારતીય નાગરિક હોય તેવા ઉમેદવારોએ જ અરજી કરવી.
 - ઉમેદવારોએ ભરતી પ્રક્રિયા સંબંધી અપડેટ મેળવવા વેબસાઈટ નિયમિત જોતા રહેવું.
 - ઉમેદવારોએ કોઈ એક જ પોસ્ટ માટે અરજી કરવી. એક થી વધુ જગ્યા માટે અરજી કરનાર ઉમેદવાર ગેરલાયક ગણાશે.
 - ઉમેદવારોને સલાહ આપવામાં આવે છે કે તેઓએ ભરતી પ્રક્રિયા સંપન્ન ન થાય ત્યાં સુધી સ્વયંનું ઈ-મેલ આઈ. ડી. એક્ટીવ રાખવું.

અનુસંધાન પાન નં. ૮ ઉપરનું ચાલુ...

Any eligible candidate, who aspires to join State Bank of India as a Probationary Officer, is required to register online for the Recruitment Process. The examination will be held in two phases - preliminary and main. Candidates who will qualify in preliminary examination and shortlisted will have to appear for main examination and shortlisted candidates in the main examination will subsequently be called for a Group Discussion & Interview.

Prospective candidates will have to apply after carefully reading the advertisement regarding the process of examinations and interview, eligibility criteria, online registration processes, payment of prescribed application fee/intimation charges, pattern of examination, issuance of call letters etc. and ensure that they fulfil the stipulated criteria and follow the prescribed processes.

The tentative schedule of events is as follows:

Activity	Dates
Online registration including edit/modification of application by candidates	04-05-2016 to 24-05-2016
Payment of Application Fees/Intimation Charges	04-05-2016 to 24-05-2016
Download of call letters for Online Preliminary Examination	14-06-2016 onwards
Online Examination – Preliminary	2nd, 3rd, 9th & 10 July 2016
Result of Online Exam – Preliminary	18-07-2016
Download of Call Letter for Online Main Exam	21-07-2016 onwards
Conduct of Online Examination – Main	31st July 2016
Declaration of Result – Main	16th August 2016
Download Call Letter for Interview	22nd August 2016
Conduct of Group Discussion & Interview	1st September 2016
Declaration of Final Result	30th September 2016
Pre-Examination Training for SC/ST/Religious Minority Community Candidates	
Download of Call Letters for Pre-Exam Training	13-06-2016 onwards
Conduct of Pre-Exam Training	20-06-2016 to 25-06-2016

Candidates are advised to regularly keep in touch with the authorised SBI website www.sbi.co.in for details and updates.

VACANCIES:

VACANCIES				VACANCIES (PWD)				
SC	ST	OBC*	GEN	TOTAL	OH	VI	HI	TOTAL
351	231	590	1028	2200	20	20	20	60

Backlog vacancies detailed as under have been included in the above mentioned total vacancies.

SC	ST	OBC*	TOTAL
47	79	42	168

*Vacancies reserved for OBC category are available to OBC Candidates belonging to 'Non-Creamy Layer'. 'Creamy Layer' OBC candidates should indicate their category as 'General'. (Vacancies for OH, VI & HI category candidates are reserved horizontally.)

Vacancies including reserved vacancies are provisional and may vary according to the requirements of Bank.

1. ELIGIBILITY CRITERIA

(A) Essential Academic Qualifications: (As on 31.08.2016)

Graduation in any discipline from a recognized University or any equivalent qualification recognized as such by the Central Government. Those who are in the Final Year/Semester of their Graduation may also apply provisionally subject to the condition that, if called for interview, they will have to produce proof of having passed the graduation examination on or before 31.08.2016. Candidates having Integrated Dual Degree (IDD) certificate should ensure that the date of passing the IDD is on or before 31.08.2016. Candidates possessing qualification of Chartered Accountant may also apply.

Note:

(1) The date of passing eligibility examination will be the date appearing on the mark sheet or provisional certificate issued by the University/Institute. In case the result of a particular examination is posted on the website of the University/Institute, a certificate issued by the appropriate authority of the University/Institute indicating the date on which the result was posted on the website will be taken as the date of passing.

(2) Candidate should indicate the percentage obtained in Graduation calculated to the nearest two decimals in the online application. Where CGPA/OGPA is awarded, the same should be converted into percentage and indicated in online application. If called for interview, the candidate will have to produce a certificate issued by the appropriate authority inter alia stating that the norms of the University regarding conversion of grade into percentage and the percentage of marks scored by the candidate in terms of norms

(3) Calculation of Percentage: The percentage marks shall be arrived at by dividing the total marks obtained by the candidate in all the subjects in all semester(s)/year(s) by aggregate maximum marks in all the subjects irrespective of honours/optional/additional optional subject, if any. This will be applicable for those Universities also where Class/Grade is decided on the basis of Honours marks only. The fraction of percentage so arrived will be ignored i.e. 59.99% will be treated as less than 60% and 54.99% will be treated as less than 55%.

(B) Age Limit: (As on 01.04.2016)

Not below 21 years and not above 30 years as on 01.04.2016 i.e. candidates must have been born not earlier than 02.04.1986 and not later than 01.04.1995 (both days inclusive).

Relaxation of Upper Age Limit:

Sr. No.	Category	Age Relaxation
1.	Scheduled Caste/Scheduled Tribe	5 Years
2.	Other Backward Classes (Non-Creamy Layer)	3 Years
3.	Persons With Disabilities (PWD)	PWD (SC/ST)-15 Years PWD (OBC)- 13 Years PWD (Gen)- 10 Years
4.	Ex-Servicemen, Commissioned Officers including Emergency Commissioned Officers (ECOs)/Short Service Commissioned Officers (SSCOs) who have rendered 5 years military service and have been released on completion of assignment (including those whose assignment is due to be completed within one year from the last date of receipt of application) otherwise than by way of dismissal or discharge on account of misconduct or inefficiency or physical disability attributable to military service or invalidment.	5 Years
5.	Persons ordinarily domiciled of the state of Jammu & Kashmir during the period 01.01.1980 to 31.12.1989	5 Years

NOTE: CUMULATIVE AGE RELAXATION WILL NOT BE AVAILABLE EITHER UNDER THE ABOVE ITEMS OR IN COMBINATION WITH ANY OTHER ITEMS.

(C) Other

(i) Candidates with record of default in repayment of loans/credit card dues and/or against whose name adverse report of CIBIL or other external agencies are available are not eligible to apply for the post.

(ii) Candidates against whom there is/are adverse report regarding character and antecedents, moral turpitude are not eligible to apply for the post.

2. RESERVATION FOR PERSONS WITH DISABILITY (PWD)

Vacancies are reserved for Disabled (Physically Challenged) Persons under Section 33 of the Persons with Disabilities (Equal Opportunities, Protection of Rights and Full Participation) Act, 1995 (1 of 1996) as per government guidelines. Candidates with following disabilities are eligible to apply as per the definitions given in the above act: a) Orthopedically Handicapped, b) Visually Impaired, c) Hearing Impaired.

A person (OH/VI/HI) who suffer from not less than 40% of relevant disability and wants to avail the benefit of reservation will have to submit a Disability Certificate issued by the Medical Board duly constituted by Central or State Government. The certificate should be dated on or before last date of registration of application.

a) Orthopedically Handicapped (OH):

Only those OH candidates who have locomotor disability or cerebral palsy with locomotor impairment of minimum 40% and only those who fall in the following categories of the disabled are eligible to apply for the post

OA - One arm affected (Right or Left)

OL - One leg affected (Right or Left)

OAL - One arm & One Leg affected

BL - Both legs affected but not arms

b) Visually Impaired (VI):

BLINDNESS: Only those Visually Handicapped (VH) persons who suffer from any one of the following conditions are eligible to apply.

• Total absence of sight

• Visual acuity not exceeding 6/60 or 20/200 (Snellen) in the better eye with correcting lenses

• Limitation of the field of vision subtending an angle of 20 degrees or worse

LOW VISION: Candidates having low vision as defined in Chapter I, Para 2 (u) of the Persons with Disabilities (Equal Opportunities, Protections of Rights and Full Participation) Act 1995.

The facility of scribe would be allowed to a person who has disability of 40% or more if so desired by the person and is meant for only those persons with disability who have physical limitation to write including that of speed. In all such cases where a scribe is used, the following rules will apply:

• Candidates eligible for and who wish to use the services of scribe in the examination should carefully indicate the same in the online application form.

• The candidate will have to give a suitable undertaking, in the prescribed format at the time of online examination

• Such candidates who are eligible for use of a scribe shall be eligible for compensatory time of 20 minutes for every hour of the examination whether availing the facility of scribe or not.

• The candidate will have to arrange his/her own scribe at his/her own cost.

• The scribe will be allowed to be used as per the guidelines issued vide Office Memorandum F.No.16-110/2003-DDIII dated February 26, 2013 of Government of India, Ministry of Social Justice and Empowerment, Department of Disability Affairs, New Delhi and clarification issued by Government of India, Ministry of Financial, Deptt. of Financial Services vide letter No. F.No.3/2/2013-Welfare dated 26.04.2013.

3. CATEGORY

Instructions for writing Category Name and Category Code no. while applying online.

Candidates belonging to OBC category but coming in the 'CREAMY LAYER', are not entitled to OBC reservation and age relaxation. They should indicate their category as 'GEN' or 'GEN (OH)' or 'GEN (VI)' or 'GEN (HI)' (as applicable).

Various category names and their code numbers are given below.

PLEASE NOTE THAT CHANGE OF CATEGORY WILL NOT BE PERMITTED AT ANY STAGE AFTER REGISTRATION OF ONLINE APPLICATION.

Category	Code	Category	Code	Category	Code	Category	Code
SC	01	ST	05	OBC	09	GEN	13
SC(OH)	02	ST(OH)	06	OBC(OH)	10	GEN(OH)	14
SC(VI)	03	ST(VI)	07	OBC(VI)	11	GEN(VI)	15
SC(HI)	04	ST(HI)	08	OBC(HI)	12	GEN(HI)	16

4. SELECTION PROCEDURE

Phase-I: Preliminary Examination:

Preliminary Examination consisting of Objective Tests for 100 marks will be conducted online. This

test would be of 1 hour duration consisting of 3 sections as follows:

SL.	Name of Test	No. of Questions	Marks	Duration
1.	English Language	30	30	Composite Time
2.	Quantitative Aptitude	35	35	of
3.	Reasoning Ability	35	35	1 hour
	Total	100	100	

Candidates have to qualify in each of the three tests by securing passing marks to be decided by the Bank. Adequate number of candidates in each category as decided by the Bank (approximately 20 times the numbers of vacancies subject to availability) will be shortlisted for the Main Examination.

Phase – II: Main Examination:

Main Examination will consist of Objective Tests for 200 marks and Descriptive Test for 50 marks. Both the Objective and Descriptive Tests will be online. Candidates will have to answer Descriptive Test by typing on the computer. Immediately after completion of Objective Test, Descriptive Test will be administered.

(i) Objective Test: The Objective Test of 3 hours duration consists of 4 sections for total 200 marks. The Objective Test will have separate timing for every section. The candidates are required to qualify in each of the tests by securing passing marks, to be decided by the Bank.

Test	Name of test	No. of Questions	Max.	Duration
I	Reasoning & Computer Aptitude	45	45	60 minutes
II	Data Analysis & Interpretation	35	35	45 minutes
III	General/Economy/ Banking Awareness	40	40	35 minutes
IV	English Language	35	35	40 minutes
	Total	155	155	3 hours

(ii) Descriptive Test: The Descriptive Test of 30 minutes duration with 50 marks will be a Test of English Language (Letter Writing & Essay). The candidates are required to qualify in the Descriptive Test by securing passing marks, to be decided by the Bank.

Descriptive Test paper of only those candidates will be evaluated who have scored qualifying marks in the Objective Tests and are placed adequately high as per total marks in Objective Test.

Penalty for Wrong Answers (Applicable to both – Preliminary and Main examination)

There will be penalty for wrong answers marked in the Objective Tests. Each question for which a wrong answer has been given by the candidate, one-fourth of the marks assigned to that question will be deducted as penalty to arrive at corrected score. If a question is left blank, i.e. no answer is marked by the candidate, there will be no penalty for that question.

Phase – III: Group Discussion (20 marks) & Interview (30 marks)

The aggregate marks of candidates qualifying in both the Objective Tests and the Descriptive Test will be arranged in descending order in each category. Adequate number of candidates in each category, as decided by the Bank will be called for Group Discussion and Interview. The qualifying marks in Group Discussion & Interview will be as decided by the Bank.

Candidates qualifying for GD & Interview under 'OBC' category would be required to submit OBC certificate containing the 'Non-Creamy Layer' clause. Candidates not submitting the OBC certificate containing the 'Non-Creamy Layer' clause and requesting to be interviewed under General category will not be entertained.

Final Selection

The marks obtained in the Preliminary Examination (Phase-I) will not be added for the selection and only the marks obtained in Main Examination (Phase-II), both in Objective Test and Descriptive Test, will be added to the marks obtained in GD & Interview (Phase-III) for preparation of the final merit list.

The candidates will have to qualify both in Phase-II and Phase-III separately. Marks secured by the candidates in the Written Test (out of 250 marks) are converted to out of 75 and marks secured in Group Discussion & Interview (out of 50 marks) are converted to out of 25. The final merit list is arrived at after aggregating converted marks of

કાર્ટૂનિસ્ટ - વ્યંગ ચિત્રકાર તરીકે કારકિર્દી

આર. કે. લક્ષ્મણના કાર્ટૂનિસ્ટ અખબારોમાં આપણા સૌનું ધ્યાન ખેંચતા રહે છે. કાર્ટૂનિસ્ટ એટલે કે વ્યંગ ચિત્રમાં રમૂજ, વ્યંગ કે પછી કટાક્ષ દ્વારા સંદેશ આપવાની મોટી શક્તિ છે. કાર્ટૂન જે સમયે તૈયાર થયેલું હોય છે તે સમયના રાજકીય કે સામાજિક બનાવો ઉપરના નિરીક્ષણનું નિરૂપણ થયેલું હોય છે. સાદા શબ્દોમાં કહીએ તો કાર્ટૂન સમાજ સામે અરીસો રાખવાનો કાર્ટૂનિસ્ટનો પ્રયાસ હોય છે.

કાર્ટૂનમાં મુખ્યત્વે રમૂજ ઉત્પન્ન કરતાં સ્થિર ચિત્રનો સમાવેશ થાય છે. આ પ્રકારના કાર્ટૂનિસ્ટ મુખ્યત્વે અખબારો, સામયિકો, વેબસાઈટ કે બ્લોગ જેવા ઓનલાઈન પ્રકાશનોમાં પ્રસિદ્ધ થતાં હોય છે. કેટલીક વખત કાર્ટૂનમાં માત્ર એક ચિત્ર હોય છે, જ્યારે કેટલીક વખત તેમાં એકથી વધુ ચિત્ર હોય છે. એકથી વધુ ચિત્રવાળા કાર્ટૂનને કોમિક સ્ટ્રીપ કે રમૂજ કાર્ટૂનની શ્રેણી પણ કહેવામાં આવે છે. અનેક કાર્ટૂનોની લાંબી શ્રેણીને ગ્રાફિક નોવેલ પણ કહેવામાં આવે છે.

મોટાભાગના કાર્ટૂનિસ્ટમાં પ્રદર્શિત પાત્રો અને દૃશ્ય હંમેશા વાસ્તવિક હોતા નથી. તેનાથી વિપરીત મોટે ભાગે તેમાં અતિશયોક્તિ દર્શાવવામાં આવી હોય છે અને તેમાં માણસ કે પ્રાણીનું ચિત્ર પણ ખૂબ જ રમૂજ હોય છે. ઘણાં કાર્ટૂનોમાં કેટલાક શબ્દો દ્વારા સંદેશ અપાયો હોય છે અથવા તેમાં સંવાદ અપાયો હોય છે.

મોટા ભાગના કાર્ટૂનોમાં કોઈક સંદેશ હોય છે અથવા તેમાં કોઈ વક્તા દર્શાવવામાં આવી હોય છે. કાર્ટૂન કોણ જોવાનું છે તેના આધારે કાં તો તે અત્યંત જટિલ હોય છે અથવા તો તે અત્યંત સરળ હોય છે. ઉદાહરણ તરીકે રાજકીય કાર્ટૂનોમાં શુષ્ક રમૂજ અથવા તો વ્યંગ હોય છે અને તેમાં રમૂજ કે હળવા દૃશ્યથી રાજકારણની ગંભીર સ્થિતિનું નિરૂપણ કરવામાં આવ્યું હોય છે. કાર્ટૂન બનાવવાની પ્રક્રિયાનો સ્ટોરી બોર્ડ તૈયાર કરવામાં અથવા તો એનિમેશન ફિલ્મ કે વીડિયો ગેમ્સ બનાવવામાં પણ ઉપયોગ કરાય છે.

કાર્ટૂનિસ્ટ એટલે કે ઠહાચિત્ર બનાવનાર કેવી રીતે કાર્ય કરે છે ?

કાર્ટૂનિસ્ટ એ એવી વ્યક્તિ છે કે ઠહાચિત્રને દૃશ્ય સ્વરૂપ કે ચિત્રમાં રજૂ કરે છે. ઘણી વખત કાર્ટૂનિસ્ટ તેના કાર્ટૂનની સમજણ માટે કેટલીક લાઈન પણ નમૂના લખે છે અથવા સંવાદો લખે છે અથવા બબલ દ્વારા વિચાર પણ પ્રદર્શિત કરે છે. કેટલીક વખત કાર્ટૂનમાં આ પ્રકારના શબ્દો કે સંવાદો અન્ય વ્યક્તિ દ્વારા પણ લખવામાં આવતાં હોય છે. મોટાભાગના કાર્ટૂનિસ્ટમાં સામાન્ય લોકોની તુલનામાં જીવન અંગે જુદો જ અભિગમ હોય છે. ઉદાહરણ તરીકે તેઓ રોજબરોજના જીવનમાં અથવા ખૂબ જ ગંભીર સ્થિતિમાં પણ રમૂજ કે હાસ્ય શોધતા હોય છે. કોઈ પણ કાર્ટૂનિસ્ટમાં જો કોઈ સૌથી મોટી લાયકાત હોવી જરૂરી હોય તો તે છે તેનામાં રમૂજની વૃત્તિ.

કાર્ટૂન દોરતી વખતે મોટે ભાગે કાર્ટૂનિસ્ટ કાગળ અને પેનનો પરંપરાગત માધ્યમ તરીકે ઉપયોગ કરે છે. ત્યાર બાદ તેઓ પોતાના કાર્ટૂનને કોમ્પ્યુટરમાં સ્કેન કરે છે અને તેમાં અન્ય તત્ત્વોનો ઘટાડો કે ઉમેરો કરે છે. જેમાં રંગ અને શબ્દોનો પણ સમાવેશ થાય છે.

ઘણી વખત કાર્ટૂનિસ્ટ શરૂઆતથી અંત સુધી કાર્ટૂન બનાવવા માટે કોમ્પ્યુટર સોફ્ટવેરનો ઉપયોગ કરે છે.

સ્ટરી બોર્ડ બનાવવા ઇચ્છતા કાર્ટૂનિસ્ટ એનિમેશનની વાર્તા કેવી રીતે આગળ આવશે તે વિચારીને કાર્ટૂન બનાવે છે. સામાન્ય રીતે સ્ટોરી બોર્ડ બનાવતા કાર્ટૂનિસ્ટ પહેલાં વાર્તાનું અર્થઘટન કરે છે અને ત્યાર બાદ જુદાં જુદાં દૃશ્યોને પ્રસ્તુત કરવા માટે ચિત્રો બનાવે છે. તેનાથી અભિનેતાઓ, એનિમેટર્સ અને નિર્દેશક વગેરેને વાર્તા કેવી દેખાશે અને કેવી રીતે આગળ ચાલશે તેનો ખ્યાલ આવે છે.

કાર્ટૂન આપણને રમૂજની સાથે માહિતી પણ આપે છે. તે વર્તમાન ઘટના કે પરિસ્થિતિનું સત્ય અને સચોટ રમૂજ સાથે નિરૂપણ કરે છે. આજના સમયમાં રાજકીય, જાહેરખબર, સામાજિક કે રમતગમતના વિષયો ઉપરના કાર્ટૂન સહેલાઈથી નજરે પડે છે. અન્ય પ્રકારના કાર્ટૂનમાં અખબારોમાં છપાતી કાર્ટૂનની શ્રેણી કે કાર્ટૂન કે દૃશ્ય ચિત્રોવાળા પુસ્તક, મેગેઝિન વગેરે સામેલ છે.

ઘણા કાર્ટૂનિસ્ટ કોઈ પણ વ્યક્તિના વિશિષ્ટ ઠહાચિત્રો બનાવવામાં નિપૂણ હોય છે. જેમાં તેઓ કોઈ વ્યક્તિના મોટા નાક કે અન્ય ખાસિયત દ્વારા લોકોમાં જે તે વ્યક્તિની ઓળખ ઊભી કરવામાં આવે છે.

એનિમેટર્સને મોશન કાર્ટૂનિસ્ટ તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે, કેમ કે તે પણ ચિત્રોને તસવીરમાં કંડારીને કમ અનુસાર ગોઠવીને ફિલ્મ બનાવવામાં આવે છે. જેથી જ્યારે આવા કાર્ટૂનોને ઝડપભરે રજૂ કરવામાં આવે છે ત્યારે તેનાં પાત્રો અલગ અલગ દેખાય છે. કોમ્પ્યુટર દ્વારા એનિમેટર્સને સ્પેશિયલ ઈફેક્ટ્સ રજૂ કરવામાં મદદ મળે છે. એનિમેટર્સ મુખ્યત્વે ફિલ્મ કે ટેલિવિઝન ઉદ્યોગમાં કાર્યરત હોય છે અને તેઓ જાહેરખબર ઉદ્યોગમાં પણ કાર્યરત હોય છે.

ભારતમાં કાર્ટૂનનો લાંબો ઇતિહાસ છે. કાર્ટૂનનો પ્રારંભ બ્રિટિશ શાસનમાં થયો હતો અને સમયની સાથે તે લોકોના જનમાનસનું પ્રતિબિંબ પાડવામાં પણ સફળ થયા હતા. સ્વર્ગસ્થ શંકર પિલ્લાઈ ભારતીય કાર્ટૂન જગતના પિતામહ ગણાય છે. આજના દૃશ્ય-શ્રાવ્ય

માધ્યમો, ઇન્ટરનેટ, ફિલ્મ, મલ્ટીમીડિયા, જાહેરખબરો, હોર્ડિંગ્સ વગેરે બધાં માધ્યમોમાં સંદેશને લોકોને સુધી પહોંચાડવા માટે કાર્ટૂનનો સહારો લેવામાં આવે છે.

કાર્ટૂનિસ્ટ બનવા માટેની યોગ્યતા-પાત્રતા

કાર્ટૂન ઉદ્યોગમાં નામ કરવા માટે કોઈ પણ વ્યક્તિ પાસે કોઈ ડિગ્રીની જરૂર નથી. આમ છતાં આજે દેશમાં ચિત્રકળા, શિલ્પકળા અને તસવીર કળા માટે અનેક અભ્યાસક્રમો ઉપલબ્ધ છે, પરંતુ હજુ સુધી કાર્ટૂનિસ્ટ માટે કોઈ ખાસ અભ્યાસક્રમ શરૂ થયો નથી. મોટે ભાગે ચિત્રકળા, ઇલેસ્ટ્રેશન, ફેઈમ આર્ટ, પેઈન્ટિંગ, એનિમેશન અથવા તેના જેવી અન્ય કળાઓમાં સ્નાતકની ડિગ્રી માગવામાં આવે છે. આ પ્રકારની સ્નાતકની ડિગ્રી સાથે વ્યક્તિ પાસે તેની સંબંધિત કળામાં લાંબો કાર્ય અનુભવ હોવો પણ ખૂબ જરૂરી હોય છે. મીડિયા ઉદ્યોગમાં સ્નાતકની ડિગ્રીની સાથે ઉમેદવાર પાસે ઓછામાં ઓછા બે વર્ષનો કામનો અનુભવ પણ માગવામાં આવે છે.

ઉપરના સ્તરની જગ્યા માટે વધુ ઉચ્ચ અભ્યાસ કે અનુસ્નાતક ડિગ્રી જરૂરી બને છે અથવા મીડિયા ઉદ્યોગમાં સંબંધિત કામનો પાંચ વર્ષનો અનુભવ માગવામાં આવે છે. જોકે, પ્રારંભિક કક્ષાના પદ માટે સ્નાતકની ડિગ્રી સાથે મીડિયામાં ઇન્ટર્નશિપ કે તેના જેવા અન્ય કાર્યનો અનુભવ સ્વીકાર્ય બને છે.

વ્યક્તિગત કૌશલ્ય

કાર્ટૂનિસ્ટ બનવા માટે વ્યક્તિમાં નીચેના કૌશલ્યો હોવા ખૂબ જરૂરી છે.

- તે ખૂબ જ રમૂજ વૃત્તિનો અને કલા પ્રત્યે તેન ખૂબ લગાવ હોવો જોઈએ.

- તે રચનાત્મક અને કલ્પનાશીલતાથી ભરપૂર હોવો જોઈએ.

- તેનામાં સામાન્ય લોકોથી અલગ રીતે વિચારવાની ક્ષમતા હોવી જોઈએ.

- ચિત્રો બનાવવાનું કૌશલ્ય અને તેમાં સતત અનુભવ ખૂબ જરૂરી છે.

- તેનામાં નવા નવા વિચારો બહાર લાવવાની ક્ષમતા અને તે વિચારોને સ્કેચમાં રજૂ કરવાની આવડત જરૂરી છે.

અખબારમાં કાર્ય કરવું તે ખૂબ જ દબાણ હેઠલ કાર્ય કરવા સમાન છે. હવે મોટા ભાગના કાર્ટૂન કોમ્પ્યુટર ઉપર તૈયાર થતાં હોવાથી કાર્ટૂનિસ્ટને કોમ્પ્યુટર પ્રત્યે લગાવ હોય તે ખૂબ જ જરૂરી છે.

કોઈ પણ કાર્ટૂનનો પહેલો તબક્કો વિચારની પ્રક્રિયામાંથી આવે છે. આથી કાર્ટૂનિસ્ટ બનવા ઇચ્છતી વ્યક્તિએ તમામ માહિતીથી વાકેફ રહવું જોઈએ, નિરીક્ષણ કરવું જોઈએ અને સામાન્ય લોકો કરતાં પોતાની વિચાર પ્રક્રિયાને વધુ સતેજ બનાવીને પોતાની આસપાસના વાતાવરણ પ્રત્યે સંવેદનશીલ રહેવું જોઈએ. કાર્ટૂનિસ્ટ બનવા ઇચ્છતી વ્યક્તિએ નિયમિતપણે પોતાની સ્કેચબુક બનાવતા રહેવી જોઈએ. તેણે વર્તમાન દુનિયા સામે નજર રાખીને રાજકારણ, સમાજ, ધર્મ, મહત્વપૂર્ણ વ્યક્તિઓ, પૌરાણિક પાત્રો વગેરેને દૃશ્ય સ્વરૂપે પોતાના મગજમાં ઉતારવા જોઈએ. અન્ય મહત્વનું પરિબળ અત્યંત ગહન વાંચન છે. જીવન વિશે જેટલું તમારું જ્ઞાન હશે તેટલી જ તમારી રમૂજ કાર્ટૂનની શક્તિ ખીલશે.

કામકાજની વિગતો

કેટલાક કાર્ટૂનિસ્ટ આર્ટિસ્ટ જોડે કામ કરે છે અને કાર્ટૂનના વિચારો કે તેની વિગતો આર્ટિસ્ટ આપતાં હોય છે. મોટા ભાગના કાર્ટૂનિસ્ટમાં ટીકાત્મક, રમૂજ કે નાટ્યાત્મક શક્તિની સાથે ચિત્ર દોરવાનું કૌશલ્ય પણ હોય છે. ઘણાં કાર્ટૂનિસ્ટ અખબાર, સામયિક અથવા અન્ય પ્રકારના પ્રકાશનો માટે કાર્ય કરતાં હોય છે, તો કેટલાક ટેલિવિઝન અને ફિલ્મ ઉદ્યોગમાં પણ કામ કરતાં હોય છે.

કાર્ટૂનિસ્ટને કામ કરવાના સ્થળો

- એનિમેશન સ્ટુડિયો

- ફિલ્મ અને વીડિયો સ્ટુડિયો

- કાર્ટૂન નેટવર્ક્સ

- ગેઈમ બનાવતી કંપનીઓ

- પ્રિન્ટ પબ્લિકેશન

- પબ્લિશિંગ કંપનીઓ

શૈક્ષણિક સંસ્થાઓની યાદી

કાર્ટૂન કે એનિમેશનમાં કારકિર્દી બનાવવામાં રસ ધરાવતાં યુવાનો માટે અભ્યાસક્રમ પૂરો પાડતી કેટલીક સંસ્થાઓ ઉપલબ્ધ છે.

- ઈન્ડિયન ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ કાર્ટૂન .cartoonindia.com

- શ્રી જે. જે. સ્કૂલ ઓફ એપ્લાઈડ આર્ટ્સ

- ફેકલ્ટી ઓફ ફાઈન આર્ટ્સ- યુનિવર્સિટી ઓફ બરોડા

- માસ્ટર્સ ઇન એનિમેશન ડિઝાઈન કોર્સ- એટ આઈ.આઈ.ટી.

- એન.આઈ.ડી.

- એફ.ટી.આઈ.આઈ.

- વ્હિશલિંગ વૂડ્સ ઇન્ટરનેશનલ

(સૌજન્ય : એમ્લોયમેન્ટ ન્યુઝ) સંકલન : આરતી પંડ્યા

UNION PUBLIC SERVICE COMMISSION

INVITES ONLINE RECRUITMENT APPLICATIONS (ORA*) FOR RECRUITMENT BY SELECTION TO THE FOLLOWING POSTS (*: by using the website <http://www.upsconline.nic.in>)

One Veterinary Officer in Central Cattle Breeding Farm, Ministry of Agriculture and Farmers' Welfare, Department of Animal Husbandry, Dairying and Fisheries, (OBC-01). .Age*: 38 yrs

Nine Assistant Registrars of Trade Marks & Geographical Indications in Office of the Controller General of Patents, Designs and Trade Marks, Ministry of Commerce & Industry, Department of Industrial Policy & Promotion (SC-02, ST-01, OBC-02 & UR-04). (One Junior Technical Officer (Sugar Technology) in National Sugar Institute, Kanpur, Ministry of Consumer Affairs, Food and Public Distribution, Department of Food and Public Distribution UR-01

Two Assistant Anthropologists (Physical Anthropology Division) in Anthropological Survey of India, Ministry of Culture, Department of Culture OBC-01 & UR-01

Four Technical Officers (Forestry) Gr.II, Ministry of Environment, Forest and Climate Change (ST-01 & UR-03) Twenty-three Specialist Grade III Assistant Professor (Paediatrics), Ministry of Health & Family Welfare . .(SC-04, ST-03, OBC-08 & UR-08

Seven Specialist Grade III Assistant Professor (Paediatric-) Surgery), Ministry of Health & Family Welfare (SC-01, ST-01, OBC-02 & UR-03

One Junior Scientific Officer (Chemistry) in Central Forensic Science Laboratory, Ministry of Home Affairs, / (Directorate of Forensic Science Services (UR-01

Two Deputy Directors Medical in Directorate General of Factory Advice and Labour Institute, Mumbai, Ministry of Labour & Employment (UR-02

One Chief Mineral Economist in Indian Bureau of Mines, (Ministry of Mines (UR-01

CLOSING DATE FOR SUBMISSION OF ONLINE RECRUITMENT APPLICATION (ORA) THROUGH ORA WEBSITE IS 23:59 HRS ON 02.06.2016

THE LAST DATE FOR PRINTING OF COMPLETELY SUBMITTED ONLINE APPLICATION IS UPTO 23:59 HRS .ON 03.06.2016

DATE FOR DETERMINING THE ELIGIBILITY OF ALL CANDIDATES IN EVERY

RESPECT SHALL BE THE PRESCRIBED CLOSING DATE FOR SUBMISSION OF ONLINE RECRUITMENT APPLICATION (ORA). THE APPLICANTS ARE ADVISED TO FILL IN ALL THEIR PARTICULARS IN THE ONLINE RECRUITMENT APPLICATION

CAREFULLY AS SUBMISSION OF WRONG INFORMATION MAY LEAD TO REJECTION THROUGH COMPUTER BASED SHORTLISTING APART FROM DEBARMENT BY THE

COMMISSION. THE FOR THE INTERVIEW ON WHICH THE SHORTLISTED CANDIDATE IS REQUIRED TO BRING THE PRINTOUT OF HIS/HER ONLINE APPLICATION

:NOTES

a) Candidates are requested to apply only Online against this advertisement on the Online Recruitment Application (ORA) website <http://www.upsconline.nic.in> and NOT write to the Commission for Application forms. They are also

અનુસંધાન પાન નં. ૨ ઉપર...

ગુજરાત રોજગાર સમાચાર કારકિર્દી માર્ગદર્શન વિશેષાંક-૨૦૧૬ પ્રસિધ્ધ થઈ ગયો છે

ગુજરાત રાજ્યના માહિતી ખાતા દ્વારા દર વર્ષે એસએસસી અને એચએસસી પરિક્ષાના પરિક્ષામો સમયે વિદ્યાર્થી વાલીઓને જરૂરી માર્ગદર્શન પુરુ પાડવા અને કારકિર્દી ઘડતરની મહત્વપૂર્ણ પળે મદદરૂપ થવાના આશયથી ગુજરાત રોજગાર સમાચારનો કારકિર્દી માર્ગદર્શન વિશેષાંક પ્રસિધ્ધ કરવાની પ્રણાલી રહી છે. આ પરંપરાના ભાગરૂપે આ વર્ષે પણ કારકિર્દી માર્ગદર્શન વિશેષાંક પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવ્યો છે. આ વિશેષાંકમાં ધોરણ-૧૦, ધોરણ-૧૨, સ્નાતક પછી કારકિર્દીને લગતી અભ્યાસપૂર્ણ માહિતી અને વિગતો સમાવવામાં આવી છે. તેમા વ્યક્તિત્વ વિકાસ, સ્વરોજગાર, મુખ્ય મંત્રી યુવા સ્વાવલંબન યોજના, મુદ્રા યોજના, શિષ્યવૃત્તિ, એજ્યુકેશન લોન જેવા વિષયો આવરી લઈને વિગત વાર માહિતી આપવામાં આવી છે. આ વિશેષાંક ગુજરાત રોજગાર સમાચાર સાપ્તાહિકના નોંધાયેલા ગ્રાહક મિત્રો તેમજ અન્ય તમામ વિદ્યાર્થીઓ અને વાલીઓને રૂપિયા ૨૦ની કિંમતે વહેલા તે પહેલાના ધોરણે ગાંધીનગર ખાતેની વડી કચેરી તેમજ જિલ્લા માહિતી કચેરીઓ ઉપરાંત ન્યુઝ પેપર સામાયીકના એજન્ટ-વિકેતાઓ પાસેથી મળી શકશે.

-તંત્રી

અન્ય જાહેરખબર

- **ગાર્ડનરીય શીપબીલ્ડર એન્ડ એન્જિનીયર લીમીટેડ : કોલકતા**
જગ્યાનું નામ : આસીસ્ટન્ટ મેનેજર (નેવલ આર્કિટેક, મિકેનિકલ એન્જિનિયરીંગ, ઇલેક્ટ્રીકલ એન્જિનિયરીંગ, ફીનાન્સ, એચ. આર.)
જગ્યાની સંખ્યા : ૩૦
ઓનલાઇન અરજીની છેલ્લી તારીખ : ૨૫-૫-૨૦૧૬
વેબ સાઇટ : www.grse.nic.in
- **ન્યુક્લિયર પાવર કોર્પોરેશન ઓફ ઈન્ડિયા લીમીટેડ : કાકરાપાર**
જગ્યાનું નામ : સ્ટાઇપેન્ડરી ટ્રેનીસ/સાઇન્ટીફિક આસીસ્ટન્ટ (ઇલેક્ટ્રીકલ, કેમીકલ, મિકેનિકલ, ઇલેક્ટ્રોનિક્સ, ફિઝિક્સ, કેમેસ્ટ્રી) સ્ટાઇપેન્ડરી ટ્રેનીસ-ટેકનિશીયન (પ્લાન્ટ ઓપરેટર, ઇલેક્ટ્રીશીયન, ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટ મિકેનિકલ, ઇલેક્ટ્રોનિક મિકેનિકલ, ફીટર, વેલ્ડર)
જગ્યાની સંખ્યા : ૧૨૮
અરજી સ્વીકારવાની છેલ્લી તારીખ : ૪-૬-૨૦૧૬
વેબ સાઇટ : www.npcil.nic.in
- **અલ્લાહાબાદ બેંક : કોલકતા :**
જગ્યાનું નામ : સ્પેશ્યાલીસ્ટ ઓફીસર (સી.એ.-ફીનાન્સીયલ એનાલીસ્ટ, સીક્યોરીટી ઓફિસર, સીવીલ એન્જિનિયર, ઇલેક્ટ્રીકલ એન્જિનિયરીંગ)
જગ્યાની સંખ્યા : ૬૦
ઓનલાઇન અરજી સ્વીકારવાની છેલ્લી તારીખ : ૩૦-૫-૨૦૧૬
વેબ સાઇટ : www.allahabadbank.in
- **ઈન્ડોકેનીસ ટુલરૂમ : જમશેદપુર**
જગ્યાનું નામ : સીનીયર મેનેજર (માર્કેટીંગ એન્ડ કન્સલ્ટન્ટ્સી, પ્રોડક્શન, ડીઝાઇન) મેનેજર (પ્રોડક્શન, એડમીનીસ્ટ્રેટર્સ એન્ડ એકાઉન્ટ, પર્સનલ આસીસ્ટન્ટ)
જગ્યાની સંખ્યા : ૬
ઓનલાઇન અરજી સ્વીકારવાની છેલ્લી તારીખ : ૭-૫-૨૦૧૬ થી ૩૦ દિવસ
વેબ સાઇટ : www.idtr.gov.in
- **ભાભા એટોમીક રીસર્ચ સેન્ટર : મુંબઈ**
જગ્યાનું નામ : ફામીસીસ્ટ-બી, ટેકનીશીયન-ડી (ડેન્ટલ ટેકનીશીયન, ડેન્ટલ મિકેનિકલ, ડેન્ટલ હાઇજીનિસ્ટ) ટેકનીશીયન-સી, પ્રિન્ટીંગ) ટેકનીશીયન-બી, પ્રિન્ટીંગ,
જગ્યાની સંખ્યા : ૭
ઓનલાઇન અરજી સ્વીકારવાની છેલ્લી તારીખ : ૨૭-૫-૨૦૧૬
વેબ સાઇટ : www.earc.gov.in
- **મેગલોર રીફાઇનરી એન્ડ પેટ્રોકેમીકલ્સ લીમીટેડ : મેગલોર**
જગ્યાનું નામ : જુનીયર ઓફીસર, જુનીયર હીન્દી ટ્રાન્સલેટર, આસીસ્ટન્ટ(હીન્દી) જુનીયર કેમીસ્ટ
જગ્યાની સંખ્યા : ૪
ઓનલાઇન અરજી સ્વીકારવાની છેલ્લી તારીખ : ૨૦-૫-૨૦૧૬
વેબ સાઇટ : www.mrpl.co.in
- **બોમ્બે એન્જિનીયર ગ્રુપ એન્ડ સેન્ટર : કીરકી (પુણે)**
જગ્યાનું નામ : લોવર ડીવીઝન કલાર્ક, સીવિલીયન સ્ટોર કિપર, સિવીલીયન ટ્રેડ ઇન્સ્ટ્રુક્ટર (પેટન મેકર, કાર્પેન્ટર એન્ડ જોઈનર, એન્જીન આર્ટીફીશર, ફીટર, ઓફસેટ પ્રિન્ટર, વેન્ડર) મોચી, લાસ્કર, એમ.ટી.એસ. (મેસેન્જર, માળી, ધોબી, સફાઈવાળા)
જગ્યાની સંખ્યા : ૪૦
ઓનલાઇન અરજી સ્વીકારવાની છેલ્લી તારીખ : ૭-૫-૨૦૧૬ થી ૨૧ દિવસ
વેબ સાઇટ : www.bsakirkee.org
- **ઓલ ઈન્ડિયા ઇન્સ્ટિટ્યુટ ઓફ મેડીકલ સાયન્સીઝ : જોધપુર**
જગ્યાનું નામ : એકાઉન્ટ ઓફિસર, જુનિયર એકાઉન્ટ ઓફિસર, ચીફ કેશીયર, કેશીયર, આસીસ્ટન્ટ એડમિનિસ્ટ્રેટર્સ, આસીસ્ટન્ટ સ્ટોર ઓફિસર, ટ્રાન્સપોર્ટ સુપરવાઈઝર, આસીસ્ટન્ટ એન્જિનિયર (ઇલેક્ટ્રીકલ) જુનીયર એન્જિનિયર (ઇલેક્ટ્રીકલ) બ્લડ ટ્રાન્સફ્યુઝન ઓફિસર, મેડીકલ ફીઝીસીસ્ટ, બાયો મેડીકલ એન્જિનિયર, રેડિયોગ્રાફિક ટેકનિશીયન, ગ્રેડ-૧, ગ્રેડ-૨, ટેકનીકલ ઓફિસર, ટેકનીકલ આસીસ્ટન્ટ
જગ્યાની સંખ્યા : ૧૨૦
ઓનલાઇન અરજી સ્વીકારવાની છેલ્લી તારીખ : ૭-૫-૨૦૧૬ થી ૩૦ દિવસ
વેબ સાઇટ : www.earc.gov.in
(એમ્પ્લોયમેન્ટ ન્યૂઝ તા. ૭-૫-૨૦૧૬)

વેકેશનમાં શીખો “ફાસ્ટ રીડીંગ ક્લબ”

ઉનાળાના લાંબા ગરમ અને કંટાળાજનક દિવસોમાં વિદ્યાર્થી અભ્યાસમાં આળસ ના કરે તે સ્વાભાવિક છે. પરંતુ દેશના આવા યુવા ધનને વેડફી નાખવું પણ કઈ રીતે પોષાય? આથી તેઓ વેકેશનમાં એકાદી સોફ્ટ સ્કીલ ડેવલોપ કરે તેવા શુભશાયથી ફાસ્ટ રીડીંગની ક્લબ શીખવાની ભલામણ કરીએ છીએ.

ફાસ્ટ રીડીંગ ક્લબ પ્રત્યક્ષ રીતે વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રોફેશનલથી માંડીને સૌ કોઈ માટે (૮ વર્ષથી માંડીને ૮૦ વર્ષની ઉંમરના) ઉપયોગી છે. ફાસ્ટ રીડીંગની ક્લબ થી સમય, શક્તિ અને નાણાં ની બચત થઈ શકે છે. કારણકે આ ક્લબ શીખનારની વાંચનની સ્પીડ લગભગ ૩ થી ૫ ગણી વધી શકે છે.

ઝડપી વાંચન ક્લબ શીખવાના હેતુઓ :

- સ્કૂલ, કોલેજના વિદ્યાર્થીઓ પોતાનો લાંબો અભ્યાસક્રમ ઝડપથી તૈયાર કરી શકે વાંચનના શોખીનો તેમના કુરસદના સમયમાં ૩ થી ૫ ગણુ વધુ વાંચન કરી શકે.
- સ્કૂલ કોલેજના દિવસોમાં વાંચનો શોખ ધરાવનારાઓ તેમના રોજગાર, ધંધા, વ્યવસાયને કારણે વાંચનથી અલીપ્ત થઈ ગયા હોય તો આ ક્લબ શીખ્યા બાદ તેમની વાંચનની ભુખ ઉઘડી શકે !
- સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓ ચાહે તે પ્રિમિયર ઈન્ટીટ્યુટમાં પ્રવેશ માટેની હોય કે રોજગારી માટેની તેનો અભ્યાસ ક્રમ કોઈ ચોક્કસ ન હોવાથી સક્ય તેટલુ વધુ ને વધુ અને બધુ વાંચવુ પડે તેમ હોય છે એવા સમયે આ ક્લબ ઉપયોગી બની શકે છે.
- ડૉક્ટર, એન્જિનિયર, ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટ જેવા પ્રોફેશનલને પોતાની જાતને અપડેટ્સ તેમજ અપગ્રેડ રાખવા માટે વર્તમાન પત્રો, મેગેઝીન, રેફરેન્સબુક, જનરલ્સ સતત વાંચવા જરૂરી હોય છે. તેઓ સમયના અભાવે પુરુ વાચી શકતા નથી જે આ ક્લબ શીખીને વાંચન સામગ્રીને પુરતો ન્યાય આપી શકે.
- જેમ સારા વક્તા બનવા માટે સારા શ્રોતા બનવું જરૂરી છે તેમ સારા લેખક થવા માટે સારા વાંચક બનવું જરૂરી છે. આથી ભવિષ્યમાં લેખક, કવિ, સાહિત્યકાર, પત્રકાર, આધ્યાપક બનવા ઈચ્છુકો માટે ઝડપી વાંચના ક્લબ શીખવી તે રોજગારલક્ષી પ્રવૃત્તિ બનશે.

ઝડપી વાંચન ક્લબના બેઝીકલ્સ

સામાન્ય રીતે વ્યક્તિની વાંચની ઝડપ ૧૩૦ થી ૩૦૦ શબ્દ પ્રતિ મિનિટની હોય છે જેને વધારીને ૫૦૦ થી ૧૦૦૦ શબ્દ પ્રતિ મિનિટ સુધીની કરી શકાય છે. જોકે પ્રિય વ્યક્તિનો પત્ર, એસ.

એમ.એસ., એમ.એમ.એસ., ઈમેલ, તેમજ ફેવરીટ એક્ટર-સ્પોર્ટ સ્ટાર કે ઉત્તમ લેખકનો લેખ વગેરે વાંચનની સ્પીડ ૩૦૦ થી ૪૦૦ શબ્દ પ્રતિ મિનિટની યોગ્ય ગણી શકાય. ઝડપી વાંચન ક્લબ શીખીને ૫૦૦ થી ૧૦૦૦ શબ્દ પ્રતિ મિનિટની ઝડપ મેળવ્યા બાદ ડિરેક્ટરી કે ડિક્શનેરીમાથી શબ્દ શોધવાની સ્પીડ ધ્યાનમાં લેવાતી નથી કારણકે તેમાં બધા શબ્દ આખા વાંચવાના હોતા નથી માનો યા ના માનો પણ ૧૫૦ કે ૨૦૦ શબ્દ પ્રતિ મિનિટ કરતા ૪૦૦ કે ૫૦૦ શબ્દ પ્રતિ મિનિટના વાંચનમાં વાચક વધુ શકિય બની વધુ કાર્યક્ષમતા પુર્વક વાંચી શકે છે? ઝડપી વાંચન ક્લબ શીખતા પહેલા જાણો.

- જે વાંચન સામગ્રી વાંચવાની હોય તેના વાંચનનો હેતુ સૌ પ્રથમ સ્પષ્ટ હોવો જોઈએ. જેમ કે શીખવાનો હેતુ (સ્ટડી મટિરિયલ્સ) આંનદનો (મેગેઝીન) ટાઈમ પસાર કરવાનો (મુસાફરી દરમ્યાન) જાણકારી પ્રાપ્ત કરવાનો (ન્યુઝ પેપર) પ્રેરણા મેળવવાનો (મોટીવેશનલ સ્ટોરીઝ) જ્ઞાન પ્રાપ્તિ (પાઠ્ય પુસ્તક ઉપરાંત સંદર્ભ ગ્રંથો) પાસ થવાનો (માત્ર આઈ.એમ.પી. પ્રશ્નો) વગેરે. હવે વાંચન સામગ્રીના હેતુ શીવાયની માહિતીને કાઠી નાખો આથી દુધ માંથી માખણની જેમ વાંચકના હેતુને લગતી માહિતી મળી આવશે. જોકે કેટલાક લેખકો મેઈન ટ્રેક પર જ પોતાની વાત રજૂ કરતા હોવાથી તેમને લખાણનો એક ફકરો તો શુ? એક લીટી પણ છોડી શકાતી નથી.

- વાચક તેની વાચક સામગ્રી ક્યા બેસીને વાંચે છે એ પણ મહત્વનું છે. પથારીમાં સુતા સુતા વાંચવું એ યોગ્ય નથી.

- વાચકની વાચન કરવાની આદત પણ જાણી લેવી જરૂરી છે. વાંચતી વખતે વાંચેલા શબ્દોનું વિઝ્યુલાઈઝ થાય તે જરૂરી છે. જેમ કે ઉદ્યોગપતી શબ્દ વાંચતા મુકેશ અંબાણીનો ફોટો દેખાવા લાગે. વાંચન કરતી વખતે સ્પીડમાં સતત વધ ધટ થતી રહે છે કે એક ધારી રહે છે તે પણ જાણી લેવું જોઈએ. વાંચન દરમિયાન માનસીક થાક કે શારીરિક કંટાળો આવવો ના જોઈએ.

- વાંચન સામગ્રી અધરી છે કે સહેલી ?

વાંચન પહેલી વખતનું છે કે કેમ ?

કેટલા સમય સુધી વાંચન કરવાનો ઈરોદો છે ?

વગેરે પણ નક્કી કરી લેવું જોઈએ.

ઝડપી વાંચન ક્લબની ટીપ્સ

- છાપા, મેગેઝીન નોવેલ્સ હોય કે વિદ્યાર્થીનું સ્ટડી મટિરિયલ્સ તેમા આપેલા ક્રિયાપદ, વિષેશણો જેવા શબ્દોને ગુપચાવીને સ્પીડ મેળવી શકાય.
- વિદ્યાર્થીઓને તેમના સ્ટડી મટિરિયલ્સમાં વાંચતી વખતે કોઈ શબ્દ નો અર્થ ના સમજાય ત્યારે તેના આગળ પાછળના વાક્યોને આધારે તેનો અર્થ સમજવાના પ્રયત્ન કરવો અથવા ડીક્શનરી હાથ વગી રાખવી.
- ગમે ત્યારે વાંચન કરવાનો મુડ આવે ત્યારે વાંચન કરવાની શરૂઆત કરી દેવી જોઈએ. વાંચવાનો મુડ આવે તેવું વાતાવરણ સર્જવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઈએ.
- વાંચન કરતી વખતે કુંટુંબીજનોના સાથ-સહકાર થી રેડિયો, ટી.વી., સીડી પ્લેયસ ઓફ રાખી શકાય. તેમજ પોતાના ફોન-મોબાઈલ રિસીવ કરવાનું કામ સોંપી શકાય.
- ઝડપી વાંચનમાં આત્મવિશ્વાસ ખુબ જ ઉપયોગી સાબીત થાય છે. તમારી પોતાની જાતમાં તમારે ખુદે જ વિશ્વાસ રાખવો જોઈએ. કે જેથી અગાઉ વાંચેલુ યાદ રહે છે, તેમ માનીને એકનું એક ફરી વાંચવું ન પડે.
- ઝડપી વાંચનક્લબ ઝડપથી શીખવા માટે કે લાંબો સમય ઈન્વેસ્ટ કર્યા બાદ પણ ન શીખવા બદલ તમે પોતે જ જવાબદાર બનશો.
- ઝડપી વાંચન ક્લબ એ તબક્કાઓ પર આધારિત પ્રક્રિયા છે. આથી આ ક્લબ શીખતા પહેલાં શીખતા દરમિયાન તેમજ શીખ્યા બાદ પ્રમાણિક્તા જાળવવી ખુબજ આવશ્યક છે.

ઝડપી વાંચન શીખવા માટે શું કરવું ?

- ઝડપી વાંચનક્લબ ઉપર કરવામાં આવેલ અનેક સંશોધનોમાં હજારો વિદ્યાર્થીઓ હાવ-ભાવ નોંધવા માટે સ્પાય કેમેરા મૂકવામાં આવેલા જે મુજબ ઝડપી વાંચન કરતા વાંચક બનવા માટે આંખોનું નિયંત્રણ અને તેજ સંચાલન જરૂરી છે, તેવું વૈજ્ઞાનિક રીતે સાબિત થઈ ચુકેલ છે.

- જે-તે શબ્દ વાંચતી વખતે તેની આસ-પાસના શબ્દો પણ દેખાતા હોય છે, તેને ધ્યાન-વિસ્તાર કહે છે આ ધ્યાન વિસ્તાર તે વધુને વધુ વિસ્તારવા જોઈએ.

- વાંચતી વખતે શબ્દનો અર્થ ગ્રહણ કરવામાં કે આંખનો પલકારો મારવામાં એક શબ્દ પર નજર સ્થિર થઈ જાય છે, જેને વિરામ કહે છે. આ વિરામની સંખ્યા અને સમય ઘટાડવો જોઈએ.

- ઝડપી વાંચન કરતી વખતે એકાગ્રતા જાળવવા એક જાડા કોરા કાગળમાં કાંણુ પાડીને તેને આંખની નજીક રાખીને કાણામાંથી જોઈને પુસ્તકનું લખાણ વાંચવું જોઈએ. આમ કરવાથી ધ્યાન વિચલીત થતું નથી.

- ઝડપી વાંચનક્લબ શીખવા ઈચ્છતા વિદ્યાર્થીઓએ તાલીમ દરમિયાન દરરોજ ૧૦ થી ૧૫ મિનીટ પુસ્તકને ઉંધુ રાખીને વાંચવાની એક્સરસાઈઝ કરવી.

- ઝડપી વાંચન કરનારાઓ પોતાના હોઠો વચ્ચે પેન કે પેન્સીલ રાખી શકે પરંતુ આ પેન, પેન્સીલ ઘાંતને સ્પર્શવી ન જોઈએ.

ઝડપી વાંચનક્લબ શીખવા માટે શુ ન કરવું ?

- સમજણ વધારવા માટે વાંચન મોટેથી કરવું જોઈએ. પરંતુ તેમ કરવાથી ૨૦૦ શબ્દ પ્રતિ મિનીટથી ઝડપી વધી શકતી નથી આથી આવી ટેવ છોડી દેવી.

- વાંચતી વખતે પેન-પેન્સીલ કે ફુટપટ્ટીનો ઉપયોગ કરીને તેના તાલ સાથે વાંચન કરવાની આદત હોય, તે છોડી દેવી જોઈએ. કારણ કે તેમ કરવાથી વાંચનની સ્પીડ પેન/ફુટ પટ્ટીના હલન-ચલન જેટલી લિમીટેડ રહે છે.

- કોઈ શબ્દ કે વાક્ય પર અટકવાનું છોડી દો.

- અત્યાર સુધી વાંચેલુ યાદ રહ્યું છે, કે કેમ તે વિચારવાનું છોડી દો.

- વાંચનની પ્રક્રિયા નદીના પ્રવાહની જેમ કરતા રહો. એકાગ્રતા પર ભાર મૂકવાનો દૂરાગ્રહ છોડી દો.

- સૂતા-સૂતા પથારીમાં વાંચવાનું છોડી દો.

- વાંચતી વખતે હોઠ ફફડાવવાની ટેવ હોય, તો છોડી દો.

રોજગારી ટી ટ્વેન્ટી

શું તમે એક મિનીટમાં ૭૦,૦૦૦ શબ્દો પ્રતિ મિનીટની અશક્ય સ્પીડે વાંચી શકાય ? જો તમે ૭૦,૦૦૦ શબ્દો ધરાવતું પુસ્તક એક મિનીટ તેના પેઈજ્સ ઉથલાવીને નક્કરી કરી શકો કે તેનું વાંચન કરી પોતાની કારકિર્દી માટે જરૂરી નથી તો આપની સ્પીડ એક મિનીટના ૭૦,૦૦૦ શબ્દોની થઈ જાય! અનુભવને આધારે આમ કરવું શક્ય છે. ઝડપી વાંચનક્લબ શીખવનાર ટ્રેનરોના મતે સૂતા-સૂતા વાંચનના કૂટેવ ઝડપી વાંચનક્લબ શીખવાથી છૂટી શકે છે.

અનુસંધાન પાન નં. ૪ ઉપરનું ચાલુ...

Any eligible candidate, who aspires to join State Bank of India as a Probationary Officer, is required to register online for the Recruitment Process. The examination will be held in two phases - preliminary and main. Candidates who will qualify in preliminary examination and shortlisted will have to appear for main examination and shortlisted candidates in the main examination will subsequently be called for a Group Discussion & Interview.

Prospective candidates will have to apply after carefully reading the advertisement regarding the process of examinations and interview, eligibility criteria, online registration processes, payment of prescribed application fee/intimation charges, pattern of examination, issuance of call letters etc. and ensure that they fulfil the stipulated criteria and follow the prescribed processes.

The tentative schedule of events is as follows:

Activity	Dates
Online registration including edit/modification of application by candidates	04-05-2016 to 24-05-2016
Payment of Application Fees/Intimation Charges	04-05-2016 to 24-05-2016
Download of call letters for Online Preliminary Examination	14-06-2016 onwards
Online Examination – Preliminary	2nd, 3rd, 9th & 10 July 2016
Result of Online Exam – Preliminary	18-07-2016
Download of Call Letter for Online Main Exam	21-07-2016 onwards
Conduct of Online Examination – Main	31st July 2016
Declaration of Result – Main	16th August 2016
Download Call Letter for Interview	22nd August 2016
Conduct of Group Discussion & Interview	1st September 2016
Declaration of Final Result	30th September 2016
Pre-Examination Training for SC/ST/Religious Minority Community Candidates	
Download of Call Letters for Pre-Exam Training	13-06-2016 onwards
Conduct of Pre-Exam Training	20-06-2016 to 25-06-2016

Candidates are advised to regularly keep in touch with the authorised SBI website www.sbi.co.in for details and updates.

VACANCIES:

VACANCIES					VACANCIES (PWD)			
SC	ST	OBC*	GEN	TOTAL	OH	VI	HI	TOTAL
351	231	590	1028	2200	20	20	20	60

Backlog vacancies detailed as under have been included in the above mentioned total vacancies.

SC	ST	OBC*	TOTAL
47	79	42	168

*Vacancies reserved for OBC category are available to OBC Candidates belonging to 'Non-Creamy Layer'. 'Creamy Layer' OBC candidates should indicate their category as 'General'. (Vacancies for OH, VI & HI category candidates are reserved horizontally.)

Vacancies including reserved vacancies are provisional and may vary according to the requirements of Bank.

1. ELIGIBILITY CRITERIA

(A) Essential Academic Qualifications: (As on 31.08.2016)

Graduation in any discipline from a recognized University or any equivalent qualification recognized as such by the Central Government. Those who are in the Final Year/Semester of their Graduation may also apply provisionally subject to the condition that, if called for interview, they will have to produce proof of having passed the graduation examination on or before 31.08.2016. Candidates having Integrated Dual Degree (IDD) certificate should ensure that the date of passing the IDD is on or before 31.08.2016. Candidates possessing qualification of Chartered Accountant may also apply.

Note:

(1) The date of passing eligibility examination will be the date appearing on the mark sheet or provisional certificate issued by the University/Institute. In case the result of a particular examination is posted on the website of the University/Institute, a certificate issued by the appropriate authority of the University/Institute indicating the date on which the result was posted on the website will be taken as the date of passing.

(2) Candidate should indicate the percentage obtained in Graduation calculated to the nearest two decimals in the online application. Where CGPA/OGPA is awarded, the same should be converted into percentage and indicated in online application. If called for interview, the candidate will have to produce a certificate issued by the appropriate authority inter alia stating that the norms of the University regarding conversion of grade into percentage and the percentage of marks scored by the candidate in terms of norms

(3) Calculation of Percentage: The percentage marks shall be arrived at by dividing the total marks obtained by the candidate in all the subjects in all semester(s)/year(s) by aggregate maximum marks in all the subjects irrespective of honours/optional/additional optional subject, if any. This will be applicable for those Universities also where Class/Grade is decided on the basis of Honours marks only. The fraction of percentage so arrived will be ignored i.e. 59.99% will be treated as less than 60% and 54.99% will be treated as less than 55%.

(B) Age Limit: (As on 01.04.2016)

Not below 21 years and not above 30 years as on 01.04.2016 i.e. candidates must have been born not earlier than 02.04.1986 and not later than 01.04.1995 (both days inclusive).

Relaxation of Upper Age Limit:

Sr. No.	Category	Age Relaxation
1.	Scheduled Caste/Scheduled Tribe	5 Years
2.	Other Backward Classes (Non-Creamy Layer)	3 Years
3.	Persons With Disabilities (PWD)	PWD (SC/ST)-15 Years PWD (OBC)- 13 Years PWD (Gen)- 10 Years
4.	Ex-Servicemen, Commissioned Officers including Emergency Commissioned Officers (ECOs)/Short Service Commissioned Officers (SSCOs) who have rendered 5 years military service and have been released on completion of assignment (including those whose assignment is due to be completed within one year from the last date of receipt of application) otherwise than by way of dismissal or discharge on account of misconduct or inefficiency or physical disability attributable to military	5 Years

EXAMINATION CENTERS (Tentative List)

Annexure I

State Code	State/UT	Preliminary Examination Center	Main Examination Center
11	Andaman & Nicobar	Port Blair	Port Blair
12	Andhra Pradesh	Chirala, Chittoor, Guntur, Kakinada, Kurnool, Nellore, Ongole, Puttur, Rajahmundry, Srikakulam, Tirupatt, Vijaywada, Visakhapatnam, Vizianagaram	Guntur, Kurnool, Vijaywada, Visakhapatnam, Itanagar
13	Arunachal Pradesh	Itanagar, Naharlagun	Itanagar
14	Assam	Dibrugarh, Guwahati, Jorhat, Kokrajhar, Silchar, Tezpur	Guwahati
15	Bihar	Arrah, Aurangabad, Bihar Sharif, Bhagalpur, Darbhanga, Gaya, Hajipur, Muzaffarpur	Arrah, Hajipur, Patna
16	Chandigarh	Patna, Purnea, Samastipur, Siwan	Chandigarh
17	Chhattisgarh	Chandigarh	Chandigarh
18	Goa	Bhilai, Bilaspur, Raipur	Raipur
19	Gujarat	Panaji, Verna	Panaji
20	Haryana	Ahmedabad, Anand, Gandhinagar, Himmatnagar, Jamnagar, Mehsana, Rajkot, Surat, Vadodara	Ahmedabad, Gandhinagar
21	Himachal Pradesh	Ambala, Bahadurgarh, Hissar, Karnal, Kurukshetra, Panipat, Palwal, Rohtak, Sonapat, Yamunanagar	Bahadurgarh, Hissar, Rohtak
22	Jammu & Kashmir	Baddi, Bilaspur, Dharamshala, Hamirpur, Kangra, Kullu, Mandi, Shimla, Sirmour, Solan, Una	Shimla, Solan, Jammu, Srinagar
23	Jharkhand	Jammu, Kathua, Samba, Srinagar	Jammu, Srinagar
24	Karnataka	Bokaro, Dhanbad, Hazaribag, Jamshedpur, Ranchi	Jamshedpur, Ranchi
25	Kerala	Belgaum, Bengaluru, Bidar, Gulbarga, Hubli, Mangalore, Mysore, Shimoga, Udipi	Bengaluru
26	Lakshadweep	Alappuzha, Kannur, Kochi, Kollam, Kottayam, Kozhikode, Malappuram, Palakkad, Thrichur, Thiruvananthapuram	Kochi, Thiruvananthapuram
27	Madhya Pradesh	Kavarrati	Kavarrati
28	Maharashtra	Bhopal, Gwalior, Indore, Jabalpur, Satna, Sagar, Ujjain	Bhopal, Indore
29	Manipur	Amravati, Aurangabad, Chandrapur, Dhule Jalgaon, Kolhapur, Latur, Mumbai / Thane / Navi Mumbai, Nagpur, Nanded, Nasik, Pune, Ratnagiri, Sangli, Satara	Aurangabad, Nagpur, Pune, Mumbai/ Thane / Navi Mumbai
30	Meghalaya	Imphal	Imphal
31	Mizoram	Ri-Bhoi, Shillong	Shillong
32	Nagaland	Aizawl	Aizawl
33	Delhi -NCR	Kohima	Kohima
34	Odisha	Delhi, Faridabad, Ghaziabad, Greater Noida, Gurgaon	Delhi, Faridabad, Ghaziabad, Greater Noida, Gurgaon
35	Puducherry	Delhi, Faridabad, Ghaziabad, Greater Noida, Gurgaon	Delhi, Faridabad, Ghaziabad, Greater Noida, Gurgaon
36	Punjab	Angul, Balasore, Bargarh, Baripada, Berhampur (Ganjam), Bhubaneswar, Cuttack, Dhenkanal, Jharsuguda, Rourkela, Sambalpur	Bhubaneswar
37	Rajasthan	Puducherry	Puducherry
38	Sikkim	Amritsar, Bhatinda, Fatehgarh Sahib, Jalandhar, Ludhiana, Mohali, Pathankot, Patiala, Phagwara, Sangrur	Bhatinda, Jalandhar, Ludhiana, Mohali, Patiala
39	Tamilnadu	Ajmer, Alwar, Bhilwara, Bikaner, Jaipur, Jodhpur, Kota, Sikar, Udaipur	Jaipur
40	Telangana	Gangtok	Gangtok
41	Tripura	Chennai, Coimbatore, Dindigul, Krishnagiri, Madurai, Nagercoil, Namakkal, Perambalur, Salem, Thanjavur, Thiruchirapalli, Tirunelveli, Thoothukodi, Vellore	Chennai, Madurai, Tirunelveli
42	Uttar Pradesh	Hyderabad, Karimnagar, Khammam, Warangal	Hyderabad
43	Uttarakhand	Agartala	Agartala
44	West Bengal	Agra, Aligarh, Allahabad, Bareilly, Bulandshahr, Gorakhpur, Jhansi, Kanpur, Lucknow, Mathura, Meerut, Moradabad, Muzaffarnagar, Unnao, Varanasi	Agra, Allahabad, Kanpur, Lucknow, Meerut, Varanasi
		Dehradun, Haldwani, Haridwar, Roorkee	Dehradun
		Asansol, Berhampur (West Bengal), Bardhaman, Dumkal, Durgapur, Hooghly, Howrah, Kalyani, Kolkata, Siliguri	Hooghly, Kalyani, Kolkata,

GUIDELINES FOR SCANNING AND UPLOAD OF PHOTOGRAPH (4.5CM x 3.5CM) & SIGNATURE: BEFORE APPLYING ONLINE, A CANDIDATE WILL BE REQUIRED TO HAVE A SCANNED (DIGITAL) IMAGE OF HIS/HER PHOTOGRAPH AND SIGNATURE AS PER THE SPECIFICATIONS GIVEN BELOW.

PHOTOGRAPH IMAGE:

- Photograph must be a recent passport size colour picture and must be true image representation of the candidate. Any attempt to use morphed photograph will result in immediate rejection of the candidature.
- Make sure that the picture is in colour, taken against a light-coloured, preferably white, background.
- Look straight at the camera with a relaxed face.
- If the picture is taken on a sunny day, have the sun behind you, or place yourself in the shade, so that you are not squinting and there are no harsh shadows.
- If you have to use flash, ensure there's no "red-eye".
- If you wear glasses, make sure that there are no reflections and your eyes can be clearly seen.
- Caps, hats and dark glasses are not acceptable. Religious headwear is allowed but it must not cover your face.
- Dimensions 200 x 230 pixels (preferred)
- Size of file should be between 20Kb-50 Kb
- Ensure that the size of the scanned image is not more than 50Kb. If the size of the file is more than 50 Kb, then adjust the settings of the scanner such as the DPI resolution, no. of colours etc.. during the process of scanning.

SIGNATURE IMAGE:

- The applicant has to sign on white paper with black ink pen.
- The signature must be signed only by the applicant and not by any other person.
- The signature will be used to put on the Call Letter and wherever necessary.
- If the Applicant's signature on the answer script, at the time of the examination, does not match the signature on the Call Letter, the applicant will be disqualified.
- Dimensions 140 x 60 pixels (preferred).
- Size of file should be between 10Kb - 20Kb
- Ensure that the size of the scanned image is not more than 20Kb
- Signature in CAPITAL LETTERS shall NOT be accepted.
- SCANNING THE PHOTOGRAPH & SIGNATURE:

- SET COLOR TO TRUE COLOR.
- FILE SIZE AS SPECIFIED ABOVE.
- CROP THE IMAGE IN THE SCANNER TO THE EDGE OF THE PHOTOGRAPH/SIGNATURE, THEN USE THE UPLOAD EDITOR TO CROP THE IMAGE TO THE FINAL SIZE (AS SPECIFIED ABOVE).
- THE IMAGE FILE SHOULD BE JPG OR JPEG FORMAT. AN EXAMPLE FILE NAME IS : IMAGE 01 .JPG OR IMAGE01.JPEG. IMAGE DIMENSIONS CAN BE CHECKED BY LISTING THE FOLDER FILES OR MOVING THE MOUSE OVER THE FILE IMAGE ICON.
- NOT EXCEEDING 50Kb & 20Kb RESPECTIVELY BY USING MS PAINT OR MS OFFICE PICTURE MANAGER.
- SCANNED PHOTOGRAPH AND SIGNATURE IN ANY FORMAT CAN BE SAVED IN .JPG FORMAT BY USING "SAVE AS" OPTION IN THE FILE MENU AND SIZE CAN BE REDUCED BELOW 50 Kb (PHOTOGRAPH) & 20 Kb (SIGNATURE) BY USING CROP AND THEN RESIZE OPTION (PLEASE SEE POINT (i) & (ii) ABOVE FOR THE PIXEL SIZE) IN THE "IMAGE" MENU. SIMILAR OPTIONS ARE AVAILABLE IN OTHER PHOTO EDITOR ALSO.
- IF THE FILE SIZE AND FORMAT ARE NOT AS PRESCRIBED, AN ERROR MESSAGE WILL BE DISPLAYED.
- WHILE FILLING IN THE ONLINE APPLICATION FORM, THE CANDIDATE WILL BE PROVIDED WITH A LINK TO UPLOAD HIS/HER PHOTOGRAPH AND SIGNATURE.

PROCEDURE FOR UPLOADING THE PHOTOGRAPH AND SIGNATURE

- THERE WILL BE TWO SEPARATE LINKS FOR UPLOADING PHOTOGRAPH AND SIGNATURE.
- BROWSE AND SELECT THE LOCATION WHERE THE SCANNED PHOTOGRAPH / SIGNATURE FILE HAS BEEN SAVED.
- SELECT THE FILE BY CLICKING ON IT.
- CLICK THE "OPEN/UPLOAD" BUTTON.

YOUR ONLINE APPLICATION WILL NOT BE REGISTERED UNLESS YOU UPLOAD YOUR PHOTOGRAPH AND SIGNATURE AS SPECIFIED.

NOTE:

- IN CASE THE FACE IN THE PHOTOGRAPH OR SIGNATURE IS UNCLEAR, THE CANDIDATE'S APPLICATION MAY BE REJECTED. AFTER UPLOADING THE PHOTOGRAPH/ SIGNATURE IN THE ONLINE APPLICATION FORM CANDIDATES SHOULD CHECK THAT THE IMAGES ARE CLEAR AND HAVE BEEN UPLOADED CORRECTLY. IN CASE THE PHOTOGRAPH OR SIGNATURE IS NOT PROMINENTLY VISIBLE, THE CANDIDATE MAY EDIT HIS/ HER APPLICATION AND RE-UPLOAD HIS/ HER PHOTOGRAPH OR SIGNATURE, PRIOR TO SUBMITTING THE FORM.
- AFTER REGISTERING ONLINE, CANDIDATES ARE ADVISED TO TAKE A PRINTOUT OF THEIR SYSTEM GENERATED ONLINE APPLICATION FORMS.

State Bank of India

CENTRAL RECRUITMENT & PROMOTION DEPARTMENT, CORPORATE CENTRE, MUMBAI
 RECRUITMENT OF PROBATIONARY OFFICERS IN STATE BANK OF INDIA • ADVERTISEMENT NO. CR.PD/PO/2016-17/02
 ONLINE REGISTRATION OF APPLICATION & PAYMENT OF FEES • 04.05.2016 TO 24.05.2016

Applications are invited from eligible Indian citizens for appointment as Probationary Officers (POs) in State Bank of India. Candidates selected are liable to be posted anywhere in India

Any eligible candidate, who aspires to join State Bank of India as a Probationary Officer, is required to register online for the Recruitment Process. The examination will be held in two phases - preliminary and main. Candidates who will qualify in preliminary examination and shortlisted will have to appear for main examination and shortlisted candidates in the main examination will subsequently be called for a Group Discussion & Interview.

Prospective candidates will have to apply after carefully reading the advertisement regarding the process of examinations and interview, eligibility criteria, online registration processes, payment of prescribed application fee/intimation charges, pattern of examination, issuance of call letters etc. and ensure that they fulfil the stipulated criteria and follow the prescribed processes.

The tentative schedule of events is as follows:

Activity	Dates
Online registration including edit/modification of application by candidates	04-05-2016 to 24-05-2016
Payment of Application Fees/Intimation Charges	04-05-2016 to 24-05-2016
Download of call letters for Online Preliminary Examination	14-06-2016 onwards
Online Examination – Preliminary	2nd, 3rd, 9th & 10 July 2016
Result of Online Exam – Preliminary	18-07-2016
Download of Call Letter for Online Main Exam	21-07-2016 onwards
Conduct of Online Examination – Main	31st July 2016
Declaration of Result – Main	16th August 2016
Download Call Letter for Interview	22nd August 2016
Conduct of Group Discussion & Interview	1st September 2016
Declaration of Final Result	30th September 2016
Pre-Examination Training for SC/ST/Religious Minority Community Candidates	
Download of Call Letters for Pre-Exam Training	13-06-2016 onwards
Conduct of Pre-Exam Training	20-06-2016 to 25-06-2016

Candidates are advised to regularly keep in touch with the authorised SBI website www.sbi.co.in for details and updates.

VACANCIES:

VACANCIES					VACANCIES (PWD)			
SC	ST	OBC*	GEN	TOTAL	OH	VI	HI	TOTAL
351	231	590	1028	2200	20	20	20	60

Backlog vacancies detailed as under have been included in the above mentioned total vacancies.

SC	ST	OBC*	TOTAL
47	79	42	168

*Vacancies reserved for OBC category are available to OBC Candidates belonging to 'Non-Creamy Layer'. 'Creamy Layer' OBC candidates should indicate their category as 'General'. (Vacancies for OH, VI & HI category candidates are reserved horizontally.) Vacancies including reserved vacancies are provisional and may vary according to the requirements of Bank.

1. ELIGIBILITY CRITERIA

(A) Essential Academic Qualifications: (As on 31.08.2016)

Graduation in any discipline from a recognized University or any equivalent qualification recognized as such by the Central Government. Those who are in the Final Year/Semester of their Graduation may also apply provisionally subject to the condition that, if called for interview, they will have to produce proof of having passed the graduation examination on or before 31.08.2016. Candidates having Integrated Dual Degree (IDD) certificate should ensure that the date of passing the IDD is on or before 31.08.2016. Candidates possessing qualification of Chartered Accountant may also apply.

Note:

(1) The date of passing eligibility examination will be the date appearing on the mark sheet or provisional certificate issued by the University/Institute. In case the result of a particular examination is posted on the website of the University/Institute, a certificate issued by the appropriate authority of the University/Institute indicating the date on which the result was posted on the website will be taken as the date of passing.

(2) Candidate should indicate the percentage obtained in Graduation calculated to the nearest two decimals in the online application. Where CGPA/OGPA is awarded, the same should be converted into percentage and indicated in online application. If called for interview, the candidate will have to produce a certificate issued by the appropriate authority inter alia stating that the norms of the University regarding conversion of grade into percentage and the percentage of marks scored by the candidate in terms of norms

(3) Calculation of Percentage: The percentage marks shall be arrived at by dividing the total marks obtained by the candidate in all the subjects in all semester(s)/year(s) by aggregate maximum marks in all the subjects irrespective of honours/ optional/additional optional subject, if any. This will be applicable for those Universities also where Class/Grade is decided on the basis of Honours marks only. The fraction of percentage so arrived will be ignored i.e. 59.99% will be treated as less than 60% and 54.99% will be treated as less than 55%.

(B) Age Limit: (As on 01.04.2016)

Not below 21 years and not above 30 years as on 01.04.2016 i.e. candidates must have been born not earlier than 02.04.1986 and not later than 01.04.1995 (both days inclusive).

Relaxation of Upper Age Limit:

Sr. No.	Category	Age Relaxation
1.	Scheduled Caste/Scheduled Tribe	5 Years
2.	Other Backward Classes (Non-Creamy Layer)	3 Years
3.	Persons With Disabilities (PWD)	PWD (SC/ST)-15 Years PWD (OBC)- 13 Years PWD (Gen)- 10 Years
4.	Ex-Servicemen, Commissioned Officers including Emergency Commissioned Officers (ECOs)/Short Service Commissioned Officers (SSCOs) who have rendered 5 years military service and have been released on completion of assignment (including those whose assignment is due to be completed within one year from the last date of receipt of application) otherwise than by way of dismissal or discharge on account of misconduct or inefficiency or physical disability attributable to military service or invalidment.	5 Years
5.	Persons ordinarily domiciled of the state of Jammu & Kashmir during the period 01.01.1980 to 31.12.1989	5 Years

NOTE: CUMULATIVE AGE RELAXATION WILL NOT BE AVAILABLE EITHER UNDER THE ABOVE ITEMS OR IN COMBINATION WITH ANY OTHER ITEMS.

(C) Other

(i) Candidates with record of default in repayment of loans/credit card dues and/or against whose name adverse report of CIBIL or other external agencies are available are not eligible to apply for the post.

(ii) Candidates against whom there is/are adverse report regarding character and antecedents, moral turpitude are not eligible to apply for the post.

2. RESERVATION FOR PERSONS WITH DISABILITY (PWD)

Vacancies are reserved for Disabled (Physically Challenged) Persons under Section 33 of the Persons with Disabilities (Equal Opportunities, Protection of Rights and Full Participation) Act, 1995 (1 of 1996) as per government guidelines. Candidates with following disabilities are eligible to apply as per the definitions given in the above act: a) Orthopedically Handicapped, b) Visually Impaired, c) Hearing Impaired.

A person (OH/VI/HI) who suffer from not less than 40% of relevant disability and wants to avail the benefit of reservation will have to submit a Disability Certificate issued by the Medical Board duly constituted by Central or State Government. The certificate should be dated on or before last date of registration of application.

a) Orthopedically Handicapped (OH):

Only those OH candidates who have locomotor disability or cerebral palsy with locomotor impairment of minimum 40% and only those who fall in the following categories of the disabled are eligible to apply for the post

OA - One arm affected (Right or Left)

OL - One leg affected (Right or Left)

OAL - One arm & One Leg affected

BL - Both legs affected but not arms

b) Visually Impaired (VI):

BLINDNESS: Only those Visually Handicapped (VH) persons who suffer from any one of the following conditions are eligible to apply.

• Total absence of sight

• Visual acuity not exceeding 6/60 or 20/200 (Snellen) in the better eye with correcting lenses

• Limitation of the field of vision subtending an angle of 20 degrees or worse

LOW VISION: Candidates having low vision as defined in Chapter I, Para 2 (u) of the Persons with Disabilities (Equal Opportunities, Protections of Rights and Full Participation) Act 1995.

The facility of scribe would be allowed to a person who has disability of 40% or more if so desired by the person and is meant for only those persons with disability who have physical limitation to write including that of speed. In all such cases where a scribe is used, the following rules will apply:

• Candidates eligible for and who wish to use the services of scribe in the examination should carefully indicate the same in the online application form.

• The candidate will have to give a suitable undertaking, in the prescribed format at the time of online examination

• Such candidates who are eligible for use of a scribe shall be eligible for compensatory time of 20 minutes for every hour of the examination whether availing the facility of scribe or not.

• The candidate will have to arrange his/her own scribe at his/her own cost.

• The scribe will be allowed to be used as per the guidelines issued vide Office Memorandum F.No.16-110/2003-DDIII dated February 26, 2013 of Government of India, Ministry of Social Justice and Empowerment, Department of Disability Affairs, New Delhi and clarification issued by Government of India, Ministry of Financial, Deptt. of Financial Services vide letter No. F.No.3/2/2013-Welfare dated 26.04.2013.

3. CATEGORY

Instructions for writing Category Name and Category Code no. while applying online.

Candidates belonging to OBC category but coming in the 'CREAMY LAYER', are not entitled to OBC reservation and age relaxation. They should indicate their category as 'GEN' or 'GEN (OH)' or 'GEN (VI)' or 'GEN (HI)' (as applicable).

Various category names and their code numbers are given below.

PLEASE NOTE THAT CHANGE OF CATEGORY WILL NOT BE PERMITTED AT ANY STAGE AFTER REGISTRATION OF ONLINE APPLICATION.

Category	Code	Category	Code	Category	Code	Category	Code
SC	01	ST	05	OBC	09	GEN	13
SC(OH)	02	ST(OH)	06	OBC(OH)	10	GEN(OH)	14
SC(VI)	03	ST(VI)	07	OBC(VI)	11	GEN(VI)	15
SC(HI)	04	ST(HI)	08	OBC(HI)	12	GEN(HI)	16

4. SELECTION PROCEDURE

Phase-I: Preliminary Examination:

Preliminary Examination consisting of Objective Tests for 100 marks will be conducted online. This

test would be of 1 hour duration consisting of 3 sections as follows:

SL.	Name of Test	No. of Questions	Marks	Duration
1.	English Language	30	30	Composite Time
2.	Quantitative Aptitude	35	35	of
3.	Reasoning Ability	35	35	1 hour
	Total	100	100	

Candidates have to qualify in each of the three tests by securing passing marks to be decided by the Bank. Adequate number of candidates in each category as decided by the Bank (approximately 20 times the numbers of vacancies subject to availability) will be shortlisted for the Main Examination.

Phase – II: Main Examination:

Main Examination will consist of Objective Tests for 200 marks and Descriptive Test for 50 marks. Both the Objective and Descriptive Tests will be online. Candidates will have to answer Descriptive Test by typing on the computer. Immediately after completion of Objective Test, Descriptive Test will be administered.

(i) Objective Test: The Objective Test of 3 hours duration consists of 4 sections for total 200 marks. The Objective Test will have separate timing for every section. The candidates are required to qualify in each of the tests by securing passing marks, to be decided by the Bank.

Test Name of test No. of Max. Duration

Questions	Marks	Name of test	No. of	Max.	Duration
I	Reasoning & Computer Aptitude	45	60	60 minutes	
II	Data Analysis & Interpretation	35	60	45 minutes	
III	General/Economy/ Banking Awareness	40	40	35 minutes	
IV	English Language	35	40	40 minutes	
	Total	155	200	3 hours	

(ii) Descriptive Test: The Descriptive Test of 30 minutes duration with 50 marks will be a Test of English Language (Letter Writing & Essay). The candidates are required to qualify in the Descriptive Test by securing passing marks, to be decided by the Bank.

Descriptive Test paper of only those candidates will be evaluated who have scored qualifying marks in the Objective Tests and are placed adequately high as per total marks in Objective Test.

Penalty for Wrong Answers (Applicable to both – Preliminary and Main examination)

There will be penalty for wrong answers marked in the Objective Tests. Each question for which a wrong answer has been given by the candidate, one-fourth of the marks assigned to that question will be deducted as penalty to arrive at corrected score. If a question is left blank, i.e. no answer is marked by the candidate, there will be no penalty for that question.

Phase – III: Group Discussion (20 marks) & Interview (30 marks)

The aggregate marks of candidates qualifying in both the Objective Tests and the Descriptive Test will be arranged in descending order in each category. Adequate number of candidates in each category, as decided by the Bank will be called for Group Discussion and Interview. The qualifying marks in Group Discussion & Interview will be as decided by the Bank.

Candidates qualifying for GD & Interview under 'OBC' category would be required to submit OBC certificate containing the 'Non-Creamy Layer' clause. Candidates not submitting the OBC certificate containing the 'Non-Creamy Layer' clause and requesting to be interviewed under General category will not be entertained.

Final Selection

The marks obtained in the Preliminary Examination (Phase-I) will not be added for the selection and only the marks obtained in Main Examination (Phase-II), both in Objective Test and Descriptive Test, will be added to the marks obtained in GD & Interview (Phase-III) for preparation of the final merit list.

The candidates will have to qualify both in Phase-II and Phase-III separately. Marks secured by the candidates in the Written Test (out of 250 marks) are converted to out of 75 and marks secured in Group Discussion & Interview (out of 50 marks) are converted to out of 25. The final merit list is arrived at after aggregating converted marks of